

АСАБЛІВАСЦІ
ЖЫЦЦЯ
Ў ПУШЧЫ

10

ШТО РАБІЦЬ,
КАЛІ ЗАЛЯЦЕЎ
КАЖАН?

12

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

25
КРАСАВІКА
2020 г.
СУБОТА
№ 81 (29195)

ЗВЯЗДА

«ЗЯМЛЯ, РУКІ ЛЮДСКІЯ І ЛЕС — ГЭТА РЭСУРС, ЯКІ МЫ ПАВІННЫ ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ РУПЛІВА»

Прэзідэнту ўнеслі на разгляд праект указа «Аб вядзенні лясной гаспадаркі і рэалізацыі драўніны»

«Лес — наша багацце» — з такога тэзісу Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка пачаў размову з віцэ-прэм'ерамі Уладзімірам Дворнікам, Юрыем Назаравым, міністрам лясной гаспадаркі Віталем Дрожжам і старшынёй Камітэта дзяржаўнага кантролю Леанідам Анфімавым. Нагода для сустрэчы — унясенне на разгляд праекта указа «Аб вядзенні лясной гаспадаркі і рэалізацыі драўніны».

Прэзідэнт заўважыў, што да такога багацця, як лес, адносяцца часам нядабрыяныя: «Я ўпэўнены, калі б мы да прыроды адносіліся адказна і з павагай, то мы б жылі не толькі значна лепш, але і вірусы нас бы не ўзялі. Таму што гэта не толькі багацце, гэта здароўе нашых людзей».

«Лес — гэта крыніца, рэсурс, сыравіна для многага, — звярнуў увагу ён. — Мы шмат зрабілі апошнім часам для таго, каб выкарыстоўваць гэты наш аднаўляльны рэсурс. У нас няма столькі нафты, як, дапусцім, у Расіі, у нас няма прыроднага газу, таму ў нас зямля, рукі людскія і лес — гэта рэсурс, які мы павінны выкарыстоўваць русліва». І калі гэта наша багацце, трэба прырастаць лесам», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Але перш за ўсё яго цікавіла цэнаўтварэнне ў гэтай сферы.

«Вы ўносіце праект указа, які ў значнай ступені мяняе парадак рэалізацыі лясных рэсурсаў у Рэспубліцы Беларусь. Якія вы ўносіце прапановы? Я хацеў бы, каб іх выклалі і абгрунтавалі, перад тым як я падпішу гэты ўказ. І адкажыце мне на пытанне, навошта патрэбны гэты ўказ і чаму мы не можам працаваць у той сістэме каардынат, якія сёння ёсць, чаму яе трэба змяняць. Калі мы прыйдем да агульнага меркавання і гэта будзе выгадна і лепш для нашай эканомікі і нашых людзей — мы гэтую сістэму ці памяняем, ці падрамантуем, удаасканалім», — звярнуўся да прысутных беларускі лідар.

Мэта ўсіх новаўвядзенняў, паводле заўвагі Прэзідэнта, адна — мы не можам па-варварску адносіцца да лясных рэсурсаў, і ўсё зробленае павінна быць у плюс для бюджэту краіны.

Юры Назараў заўважыў, што працаваць у існуючай сістэме нішто не перашкаджае, а новаўвядзенні прапануюць, каб падладзіць яе пад рэальны жыццё. Правільны рэалізацыі драўніны на ўнутраным рынку дзейнічаюць з 2007 года і за гэты час, зразумела, адбыліся пэўныя змены.

Прэзідэнт дадаў: «На знешні рынак мы павінны прадаваць прадукцыю лясной гаспадаркі з высокай дабаўленай вартасцю. Каб не атрымалася так, што вы напалову расліцеце ці дошку зробіце і прададзе ў Германію, Славакію ці яшчэ куды-небудзь, а яны з гэтай дошкі зробіць мэблю і прывяжуць нам, прададуць у нашай краіне. Мы самі павінны рабіць, наколькі гэта магчыма. Я разумею, што мы не ўсё можам перапрацаваць і прадаць гатовае з высокай дабаўленай вартасцю. Але апошні досвед паказвае на тое, што многае можам», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Марыя ДАДАЛКА.

«ГОРАД-ВОІН» ІЗНОЎ «У СТРАІ»

На жылых будынках на сталічным праспекце Незалежнасці (мікрараён Усход-1) ідзе рэстаўрацыя мазаічных пано «Горад-воін» і «Горад-будаўнік» народнага мастака Беларусі Аляксандра Кішчанкі. Зробленыя ў 1978-1979 гадах, самыя вялікія ў Мінску пано — гістарычна-культурная каштоўнасць Беларусі. Займаюцца аднаўленнем пашкоджаных участкаў мазаікі спецыялісты арганізацыі «Белрэстаўрацыя». На гэтых фота — рэстаўрацыя мазаічнага пано пад назвай «Горад-воін».

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар КАРПЕНКА,
міністр адукацыі:

«Мы паглядзім, як будзе развівацца сітуацыя, і прыем узважанае рашэнне. Але адразу можна сказаць, што выпускнікам не трэба турбавацца: ніякіх змен на форме правядзення ўступнай кампаніі не будзе. А як яе зрабіць бяспечнай, стварыць аптымальныя ўмовы — гэтае пытанне цяпер прапрацоўваецца. На гэтую тэму ў інтэрв'ю і СМІ з'яўляецца шмат укладаў. Пішучы: давайце памяняем форму ўступных іспытаў, давайце наогул іх адменім і на конкурсе атэставаў правядзём і гэтак далей. Напэўна, гэта будзе напярэдня і створыць няроўныя ўмовы».

Мы — разам

ПЛАЗМА СУПРАЦЬ «КАРОНЫ!»

Тыя, хто вылечыўся ад інфекцыі, становяцца донарамі для цяжкахворых

У сацсетках можна цяпер сустрэць пасты пра тое, што для хворых на каранавірусную інфекцыю тэрмінова патрабуецца плазма ад донара, які раней перахварэў. Але шукаць яго самастойна такім чынам не варта. РНПЦ трансфузіялогіі і медыцынскіх біятэхналогій з'яўляецца пакуль адзіным месцам у Мінску, дзе могуць здаць імунную плазму крыві тыя, хто гатовы дапамагчы паправіцца іншым. Тут маюць кантакты ўсіх, хто паправіўся, з імі звязваюцца і прапануюць стаць донарамі. Большасць — пагаджаецца. Іншая рэч, што здаваць плазму можна толькі праз 15 дзён пасля поўнага выздараўлення. І пакуль у краіне такіх людзей не вельмі шмат, гэта жыхары сталіцы і Віцебска, дзе былі выяўлены самыя першыя ачагі інфекцыі. Але з кожным днём патэнцыйных донараў будзе становіцца больш.

Фота: Генадзь ЗАХАРЧУК

Для іх усё даволі проста: узрост павінен быць ад 18 да 60 гадоў, вага — ад 50 кілаграмаў, чалавек павінен быць здаровы. Працэдура займае ўсяго паўгадзіны, і плазма, якую

ўзялі ранаіць, ужо ўвечары адпраўляецца ў бальніцы. Медустановы, дарэчы, самі звяртаюцца ў РНПЦ, калі ў іх маецца пацыент, якому падыходзіць такі метада лячэння. Такім чынам, плазма больш як ад двух дзясяткаў донараў у дапамагае справіцца з хваробай тым, хто знаходзіцца ў цяжкім стане. Як працуе сёння служба крыві, у тым ліку і па назапашванні імуннай плазмы, прайнспектаваў учора віцэ-прэм'ер Ігар ПЕТРЫШЭНКА, наведваюшы РНПЦ трансфузіялогіі і медыцынскіх біятэхналогій.

СТАР. 2

Добрая справа

АБЕДЫ АД ЧЫСТАГА СЭРЦА

Маленькая магилёўская кавярня натхняе сваім прыкладам жыхароў вобласці на барацьбу з каранавірусам

Сталы шчыльна застаўлены кантэйнерамі для ежы, спрытныя рукі запыняюць іх салатамі, гарачымі стравамі, супам... Роўна ў 12.40 усё гэта будзе загрузана ў машыну, і чарговы гумантарны рэйс адправіцца ў напрамку інфекцыйнай бальніцы і лабараторыі Магілёўскага абласнога Цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя. Гэта карцінка з сённяшняга жыцця магилёўскай міні-кавярні «Мяса&Лаваш», якая вось ужо другі месяц забяспечвае надмаку гарачымі абедамі. Установа падтрымала сваіх мінскіх калег, дзе ў гэтай справе задзейнічана больш за 10 кавярняў і рэстаранаў. У Магілёве гэта пакуль адзіны падобны дабрачынны прыклад.

Віктар і Уладзіслаў гатуюць абед для медперсоналу.

На пачатку эпідэміі ўстановы грамадскага харчавання сталі скарачаць час работы, некаторыя наогул перайшлі выключна на дастаўку: вядома, за грошы. Спадзяюцца на падтрымку дзяржавы не выпадае, бо ўсе разумеюць, што абстаноўка вельмі складаная і не зусім прадказальная. Энтузіясты магилёўскай міні-кавярні прыйшлі да высновы, што трэба дапамагчы тым, каму яшчэ складана ў гэтай сітуацыі. Урачы не могуць закрыцца ад людзей, каб перакачаць, — яны павінны змагацца за жыццё на перадавой. Але трэба, каб людзі ў бельх халатах не лічылі сябе заложнікамі сітуацыі, каб ведалі, што ў іх ёсць надзея.

СТАР. 3

Каментарый у тэму

У размове з журналістамі віцэ-прэм'ер Юры Назараў расказаў, што прынята рашэнне дапрацаваць праект указа і далажыць Прэзідэнту.

«Увогуле праект указа прадугледжваў некалькі рэчаў. Асноўны блок — упарадкаваць правільны рэалізацыі на ўнутраным рынку, яны дзейнічалі з 2007 года. Мы прапанавалі механізм упарадкаваць, але былі не зусім перакананыя», — паведаміў ён. Удаасканалення патрабуюць правільны рэалізацыі прадукцыі. «Як прадаваць, якія аб'ёмы прадаваць, каму прадаваць, праз біржу, даць магчымасць аб'явіць прамацацыю прымаць рашэнні на месцах, каб частку рэсурсу размяркоўваць, мінулыя біржавыя таргі для рэалізацыі малага і сярэдняга бізнесу, прадпрыемальніцтва і гэтак далей. Прапанавалася карэкціроўка дзеючых правіл з улікам сённяшняй рэальнасці», — дадаў віцэ-прэм'ер.

Дакумент ствараецца ў інтэрэсах Беллеспаперпрама і Міністэрства лясной гаспадаркі, таму на працягу наступнага тыдня, па словах Юрыя Назарава, магчыма, дакумент будзе дапрацаваны і ўнесены Прэзідэнту.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ЕС ухваліў праграму посткрызіснай падтрымкі эканомікі на 540 мільярдаў еўра

Кіраўнікі дзяржаў і ўрады краін Еўрасаюза ўхвалілі дадатковую карту эканамічнага аднаўлення ЕС пасля крызісу COVID-19, паведаміў кіраўнік Еўрапейскага савета Шарль Мішэль. «Яна вызначае чатыры прыярытэты сектары дзеянняў. Гэта адзіны рынак, які цалкам функцыянуе; беспрэцэдэнтныя намаганні ў галіне інвестыцый; глабальныя дзеянні (супраць каранавіруса); сістэма кіравання, якая цалкам функцыянуе», — сказаў Мішэль на прэс-канферэнцыі ўвечары ў Бруселі пасля завяршэння віртуальнага саміту ЕС. Ён таксама паведаміў аб зацвярджэнні трох страхавачных праграм, якія павінны падтрымаць дзяржавы, прадпрыемствы і работнікаў, на агульную суму 540 мільярдаў еўра. «Мы прасілі, каб гэты пакет мог працаваць з 1 чэрвеня 2020 года», — падкрэсліў кіраўнік Еўрасавета.

У Інданезіі забаранілі праводзіць нарады на платформе Zoom

Міністэрства абароны Інданезіі забараніла выкарыстоўваць у службовых мэтах платформы анлайн-канферэнцыі Zoom у сувязі з пагрозамі нацыянальнай бяспекі. Пра гэта паведаміла газета The Jakarta Post са спасылкай на загад генеральнага сакратара ведамства віцэ-адмірала Агуса Сетіджы. Па словах афіцэра,

«ёсць інфармацыя, што падчас нарад з дапамогай Zoom можа адбыцца дубляванне трафіку на серверы ў іншыя дзяржавы, што дае магчымасць трэцяму боку адсочваць змест перагавораў». «Профільным структурам пастаўлена задача знайсці альтэрнатыўныя сэрвісы для правядзення анлайн-канферэнцый», — падкрэсліў Агус Сетіджы. Газета The Washington Post раней паведаміла, што некалькі тысяч запісаў відэазванкоў, ажыццэўленых праз сэрвіс, апынуліся ў адкрытым доступе ў інтэрнэце.

The Rolling Stones упершыню за восем гадоў выпусцілі новы сінгл

Легендарны брытанскі рок-гурт запісаў кампазіцыю Living In A Ghost Town («Жыццё ў горадзе-прывідзе»). Песня адсылае да пандэміі каранавіруса, а запісаная была ва ўмовах каранціну. Сэр Мік Джагер слявае радкі, якія можна перакласці як «жыццё было прыгожае, але цяпер мы ўсе ў лакадаўне. / Я быццам прывід, які жыве ў горадзе-прывідзе». У заяве групы адзначаецца, што песню пачалі запісваць яшчэ год таму, але скончылі працаваць над ёй ужо ва ўмовах ізаляцыі. У кліпе на кампазіцыю можна убачыць апусцелы Лондан і іншыя гарады. Мік Джагер у інтэрв'ю Apple Music сказаў, што спадзяецца запісаць яшчэ некалькі песень у ізаляцыі, і прызнаў, што гурт пакуль не разумее, калі зможа працягнуць сусветнае турне.

КОРАТКА

- Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ аб навуковым дні ў школах 1 мая.
- У Беларусі адмянілі месячныя ліміты на пасылкі з-за мяжы і нормы бяспрошлінага ўвозу тавараў у багажы, які суправаджаецца, у памеры 300 еўра і 20 кілаграмаў пры ўездзе фізічнай асобы ў Беларусь наземным транспартам часцей за адзін раз на тры месяцы.
- У красавіку на большай частцы тэрыторыі Беларусі выпала не больш за 10—30% ад кліматычнай нормы ападкаў.
- Польшча перадала Беларусі добраўладкаваны дапамогу для барацьбы з каранавірусам.
- Сярэдні заробак у Беларусі ў сакавіку склаў Br1213,6.
- Кожны пяты абследаваны жыхар Нью-Ёрка мае антыцелы да каранавіруса.
- Інжынерная разведвальная машына «Жук» папоўніла экспазіцыю мемарыяла на Буйніцкім полі.

Разумныя грошы

НЕ БРАЦЬ НЕПАТРЭБНЫЯ КРЭДЫТЫ І ПРАДУКТЫ СКРЫНЯМІ

Што яшчэ не раець рабіць эксперты падчас фінансавых (і не толькі) крызісаў?

Вось ужо сапраўды, калі чалавек адчувае фінансавыя праблемы па асабістых прычынах, дапамагчы яму складана. Аднак цяпер самы час пагаварыць не пра шkodныя фінансавыя звычкі асобных людзей, а пра аб'ектыўныя знешні крызіс, калі ліхаманіць эканоміку цэлых дзяржаў і праблемы ўзнікаюць у паспяховах работнікаў. Меры фінансавай гігіены пры знешніх узрушэннях ёсць, і яны правяраны вопытам многіх мінулых крызісаў. Што ж рабіць у гэты час рызэкоўна, бессэнсоўна ці нават шкодна?

На працяганне? Не трэба

Падчас гэтай пандэміі спецыялісты прадказваюць значнае падзенне рэальных даходаў людзей. Таму кредиты лепш не браць. І рух валютных курсаў тут не асабліва важны. Якая б ні была інфляцыя, банкі не будуць працаваць сабе ва ўрон — яны яшчэ вышэй падымуць працэнтныя стаўкі альбо скарацяць тэрміны вяртання. Выключэнне — некаторыя кредиты з дзяржаўнага ўдзелам, але праесці іх наўрад ці ўдасца — расходаванне гэтых сродкаў кантралюецца, а нямецкае іх выкарыстанне караецца.

У мясцовай валюце лепш збіраць невялікія сумы

Парада дзейная для большасці пачатковых дзяржаў. Ёсць краіны, дзе валютны курс устойлівы, як народныя звычкі, і не мяняецца нават пры голдзе. Але большасць краін вырашае эканамічныя праблемы друкаваннем новых грошай, што прыводзіць да росту цэн і значнай інфляцыі. Збіраць наяўныя банкноты і манеты — значыць проста назіраць, як яны патроху знікаюць з «закрытай скарбонкі». Прыблізна тое ж здараецца з грашмыма на большасці дэбэтных карткаў, дзе працэнты па іх звычайна не пакрываюць нават інфляцыю дакрызіснага перыяду.

СТАР. 3

АБЕДЫ АД ЧЫСТАГА СЭРЦА

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

У Магілёве шмат хто займаецца дабрачыннасцю: настаўнікі, напрыклад, шыюць маскі для медперсоналу. А вось «Мяса&Лаваш» робіць для медыкаў смачныя абеды.

«Мы ўпэўнены на сто працэнтаў, што ніхто, акрамя медыцынскіх работнікаў, не зможа перамагчы пандэмію. Іх трэба падтрымаць. Многія з іх не маюць часу не толькі каб нармальна выспацца, але і каб забяспечыць сьбе паўнаватарным абедам. Жыхары Магілёва, без вас мы не справімся! Нам патрэбна ваша дапамога, каб быць на паверхні і бясплатна карміць персанал бальніцы. Нашых уласных рэсурсаў хопіць прыкладна на два тыдні». Гэты заклік з'явіўся на старонках міні-кавярні ў сацсетках 3 сакавіка. Ужо канец красавіка, а справа жыве. Бо ёсць рэальная падтрымка.

У пачатку сакавіка мы зачыніліся для звычайных наведвальнікаў і працуем выключна на дапамогу медыцынскім установам, — кажа саўладальнік «Мяса&Лаваш» Павел ЕМЯЛЬЯНЦАЎ. — Нашы супрацоўнікі не адыходзяць ад пліты да 12 гадзін у суткі, але сумленне не дазваляе нам заставацца ўбока. Некаторыя ўрачы ўжо сёння працуюць суткамі, а ў будучым, хутчэй за ўсё, будуць і жыць у бальнічных умовах. Мы ведаем, што робім усё правільна, бо бачым вочы гэтых людзей. Адна справа, калі іх падтрымлівае дзяржава, і зусім іншая, калі жыхары.

Фінансавыя магчымасці кавярні абмежаваныя. І толькі тая падтрымка, якая сёння існуе, не дае збываць тэмпы. Прадпрыемлівыя арганізавалі збор грошай на платформе MolaMola, менавіта на іх яны чапалі і купляюць усё неабходнае для абеду. Становіцца больш і тых, хто проста падвозіць прадукты. «Дапамагаюць хто агурамі, хто мясам, хто грышма», — усміхаецца Павел. Было такое, што прынёлі кветкі, а таксама самаробны хлеб. І гэта пайшло ў ход. Бо

Сёння ў меню — салат з агародніны.

сnyderанак з букетам кветак — гэта яшчэ і сімвалічна.

Дапамога збоку дазваляе рабіць меню разнастайным і па-сапраўднаму дамашнім. У сацсетках можна прасачыць, што мае на абед медперсанал. Сёння, напрыклад, капуста тушаная з мясам, гарохавы суп з вэндлінай, салат з агародніны. Заўтра будзе нешта кардынальна іншае — напрыклад, юшка, пірэз з катлетай і які-небудзь зусім новы салат. На тыдні сем розных страў — супоў, гарычкі, салатаў.

Уражае тое, як хутка кавярня перапрацілася і стала на новыя рытмы. Яе фармат не прадугледжваў прыгатаванне першых страў, салатаў, гарычак. Установа адкрылася летась і спецыялізавалася на прыгатаванні шаўрымі і бургераў — ежы, якая робіцца проста і хутка. Да каранавіруса тут нават не думалі, што будуць рабіць паўнаватарскія абеды. Давялося часткова набываць аб-

сталаванне — той жа параканвектамат, пліты.

Сілы невяліччай кавярні абмежаваныя, усяго пяць чалавек. Сёння на змене Павел, Уладзіслаў і Віктар. Уладзіслаў працуе ў Мінску, але рэстараны цяпер зачыніліся і ён прыхаў дапамагаць магілёўскім сябрам.

— Я цалкам падтрымліваю іх намер, — кажа ён. — У маёй сям'і таксама ёсць медыкі, я ведаю гэтую сітуацыю не па словах. Шмат урачоў працуюць сёння без выхадных і нават адпачынку. Мы робім добрую справу — кормім, падтрымліваючы іх жыццёвымі сіламі.

Рабочы дзень пачынаецца а восьмай гадзіне раніцы, каб да абеду паспець усё прыгатаваць і развезці па адрасам. У другіх палове дня ідзе нарыхтоўка прадуктаў для заўтрашніх страў, а затым поўная дэзынфекцыя кухні і ўсіх астатніх памяшканняў. Працуюць хлопцы выключна ў масках, бо старэйшыя павінна быць

перш за ўсё. Работа заканчваецца прыкладна каля васьмі-дзевяці гадзін вечара. Але ўсё залежыць ад складанасці меню: можна справіцца і да шасці гадзін, а можна правалтузіцца да дзесяці-адзінацці. Пэўны час абеды гатаваліся яшчэ для магілёўскай бальніцы № 1 і гарадской станцыі хуткай медыцынскай дапамогі, але фізічна ўсё не ахопілі. Цяпер на пастаянным абслугоўванні міні-кавярні толькі інфекцыённа і лабараторыя ЦГЭ-ІГЗ — самыя, так бы мовіць, «гарачыя» пункты: тья, дзе засяродзіўся гэты каранавірус.

— Мы працуем не дзеля піяру, як думаюць некаторыя, — кажа Павел. — Мы робім гэта ад душы. Мы нахвочым тья людзі, якія знаходзяць магчымасці і сродкі забяспечыць медыцыну ўсім неабходным. На платформе MolaMola шмат такіх — чытаеш і захапляешся. Адно прывялі медыкам рэспіратары, другія — спецкацыюмы, трэція — маскі. Прыкладу колкі заўгодна. Калі казаць пра харчаванне ўрачоў, то ім на змену траўба ўзяць тры-чатыры сабойкі, каб паўнаватарска паесці. Мы ведаем, што іх у бальніцы кормяць, але ці гэта ежа? Пярлоўка і катлета напалову з батонам для чалавека, які ўвесь час на нагах ды ў такіх напружаных умовах, не вельмі добрая падтрымка. Мы даём ім магчымасць падсілкавацца больш грунтоўна.

У нашых сілах забяспечыць дзве ўстаноў аховы здароўя. Было б добра, калі б да нас яшчэ нехта далучыўся. Рэальная патрэба — каля 1000 порцый. Нам адным гэта не пацягнуць. Раней мы ніколі не займаліся дабрачыннасцю і не ведалі, наколькі гэта важна. Магчыма, калі пандэмія скончыцца, мы працягнем гэтую дзейнасць у нейкім іншым выглядзе. А сёння мы дзякуем усім тым, хто нас падтрымлівае, і разлічваем на дапамогу. У нас ёсць вялікая неабходнасць ў прадуктах, і ў сродках для іх набывання. Калі маеце жаданне далучыцца, нас можна знайсці ў Instagram або звязацца па тэлефоне +375 29 110 68 85.

Нэллі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

Ініцыятыва

Тры жанчыны пад акном шылі маскі вечарком

Ала сядзела за сталом і ўважліва разглядала свой палец. Суседка часам заходзіць да мяне, каб пагаварыць і адцягнуцца ад хатніх спраў. Я падала каву і запыталася на яе пглядзе.

— Палец бальці, — паціскаючы плячыма, сказала яна. — Шыць не ўмею, вось і выразаю. З нязвычкі да такой работы палец разбалеўся. Валя з чацвёртага пад'езда з пляменнай маскі шыюць — трэба дапамагчы.

Аляксандра ШЧОЛАКАВА, Валянціна МАКАРЧЫК і Ала РУСАКОВІЧ рыхтуюцца шыць другую партыю масак.

на куплю такіх дарагіх масак і іх проста няма. А шматразовыя маскі трэба мыць кожныя 2-3 гадзіны. Дзе ж столькі грошай узяць людзям? Да таго ж у той час ні ў крамах, ні ў аптэках іх часта проста не было. Як толькі Міністэрства аховы здароўя забіла трывогу, а ў свеце абвясцілі пандэмію, Валянціна таксама пажадала быць карыснай і дапамагчы медыкам. Жанчына ўмее шыць і хацела прымяніць свае навыкі, таму вырашыла далучыцца да валанцёраў, якія гэтым ужо займаліся і ў якіх былі пэўныя дамоўленасці. Літаральна за пяць хвілін у «Інстаграме» Валянціна знайшла патрэбных людзей, а менавіта Кацярыну Гардзеву, якая арганізавала шыццё масак у сваім атэлье і развозіла іх па бальніцах. Валанцёры змянялі адно аднаго, каб забяспечыць нашых дактароў неабходнымі сродкамі аховы. Сярод іх была і Валя. У дзень шылі па 300—500 масак. Працавала яна старанна. Потым выявіла, што масачны дэфіцыт дабраўся і да простых людзей. Валя тады абышла вусем аптэк, і ні ў адной з іх не было масак, а ў крамах яны сталі толькі-толькі з'яўляцца за вялікі грошы, хоць на самай справе метр тканіны, з якой і ўбачыліся шыюць, каштуе прыкладна 4 рублі. Як валанцёр Валя шыла маскі з марлі, бо праз больш шчыльную тканіну дактарам цяжка дыхаць. Адправілася ў краму менавіта па марлю,

Аляксандра ШЧОЛАКАВА, Валянціна МАКАРЧЫК і Ала РУСАКОВІЧ рыхтуюцца шыць другую партыю масак.

але там яе чакала расчараванне — марлі не было, ужо даўно раскупілі. Тады жанчына прыняла рашэнне набыць вафельную тканіну, якая ёй здавалася найбольш прыдатнай для гэтых мэт. Каштавала тая 3,50 за метр. Купіла на 25 рублёў: для дарослых з нейтральным малюнкам, а для дзіцячых масак — вясёлайшым. Работы аказалася шмат, таму на дапамогу прыйшлі яе пляменніца Аляксандра і сяброўка-суседка Ала, якой, дарэчы, давалося не шыць, а выразаць будучыя маскі з тканіны. Валя перажывала: а што, як людзям не спадабаюцца маскі, што, як яны ўжо закупілі іх сабе і ім больш не трэба? Але справа была зроблена, і таму яна сабрала пакеты з маскамі, паставіла іх у сваім пад'ездзе на першым паверсе і напісала аб'яву ў чаце. Праз пару гадзін у пакетах не засталася ніводнай маскі.

— Разумеюць, калі я ўбачу ліста пустыя пакеты, то была проста шчаслівая, — кажа Валянціна. — Наша з дзяўчатамі праца была карыснай для людзей. Цяпер мы шыем ужо новую партыю масак. Разумеюць, такія ініцыятывы аб'яўляюць нас і робяць трохі дабраўшымі. Я чытаю прэсу і бачу, як дактары дзякуюць грамадству за падтрымку. Мне здаецца, так мы становімся сапраўднай супольнасцю і зможам разам перажыць любыя цяжкасці.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

ЧАС ДАПАМАГАЦЬ

Выручка ад новай серыі гадзіннікаў «Прамень» пойдзе беларускім медыкам

Днямі Мінскі гадзіннікавы завод запусціў у продаж спецыяльную серыю гадзіннікаў. Усе атрыманыя сродкі ад рэалізацыі гэтай серыі пойдуча на дабрачынны рахунак Міністэрства аховы здароўя.

На цыферблате гадзіннікаў новай мадэлі выгравіраваны надпіс: «Мая дапамога ўрачам супраць COVID-19». На заднім вачку корпуса вытворца змясціў словы падзякі медыцынскім работнікам на 17 мовах. Акрамя беларускага «дзякуй», там можна знайсці англійскае «thank you», украінскае «дякуємо», французскае «merci», польскае «dziękuję» ды іншыя варыянты. Латуневы корпус дапаўняе яркі чырвоны нейлоны раменьчык, які стане адметным знакам неаб'якава-

га ўдзельніка акцыі. Мадэль устойлівая да ўздзеяння вільгаці: гадзіннік не баіцца кропель дажджу і пырскаў ад мыцця рук.

«Выпускам гэтых гадзіннікаў мы хочам сказаць «дзякуй» медыцынскім работнікам, якія ў гэты няпросты час ратуюць нашы жыцці. Мы назвалі мадэль «Час дапамагаць». Цяпер той час, калі многія беларусы імкнуцца зрабіць свой унёсак у дапамогу медыкам: хтосьці шые ахоўныя маскі і касцюмы, хтосьці гатуе і перадае гарачыя абеды, нехта ладзіць дабрачынныя канцэрты. Гэтыя гадзіннікі — яшчэ адна магчымасць матэрыяльна дапамагчы нашым урачам, а таксама напамінаць для нас, што пры кожным руху стрэлак цыферблата медыкі рызыкуюць сваімі жыццямі, каб

захаваць нашы», — адзначае арт-дырэктар заводу Іван КРАЎЧЭНЯ.

Для заводу гэтая дабрачынная акцыя — не першая ў перыяд каранавіруснай пандэміі. У сакавіку «Прамень» ужо адгукуўся на запыт аб дапамозе ад медыкаў 4-й гарадской клінічнай бальніцы імя М. Я. Саўчанкі і пералічыў сродкі на закупку шматразовых ахоўных медыцынскіх касцюмаў.

Сяргей КУРКАЧ.

НЕ БРАЦЬ НЕПАТРЭБНЫЯ КРЭДЫТЫ І ПРАДУКТЫ СКРЫНЯМІ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Ёсць універсальная парада ад фінансіста Міхаіла Грачова — захоўваць сродкі ў залежнасці ад мэты зберажэння ў розных валютах. Ёсць блізі гарызонт захоўвання, сярэдні і далёкі.

Блізі — калі вы на працягу некалькіх месяцаў плануеце сабраць пэўную суму на куплю, напрыклад, халадзільніка. У гэтым выпадку грошы раўняць трымаць выключна ў беларускіх рублях.

Калі ў вас гарызонт планавання складае 1—3 гады і вы плануеце купіць аўтамабіль або нерухомасць, то грошы лепш захоўваць у замежнай валюце. Тут кошык зручна падзяліць напалову: на еўра і долары. Банкаўская прыбытковасць у гэтых валютах і там, і там аднолькавая.

Калі гарызонт вашага планавання зусім далёкі — 10—15 гадоў па прынцыпе «пакупіць унукам» або «сыну на вясельле», — то лепш укладваць грошы ў нерухомасць або ў ліквідныя каштоўныя паперы.

Дарэчы, захоўваць наяўнасць дома (на дачы, у машыне ці яшчэ дзе-небудзь), хоць бы і ў цвёрдай замежнай валюце, у крызіс можа быць больш небяспечна з прычыны росту ліку крадзяжстваў і рабаванняў.

Не купляйце валюту на піку курсу

Цяпер курсы валют больш схільныя да ваганняў. Гэта ў цяжкіх 90-я гады рубель толькі падаў, а наступная зарплата магла быць у паўтара раза большай за ранейшую і выдавалася новымі купюрамі. Цяпер рубль маюць пэўную каштоўнасць і пасля панік на рынках (кароткачасовыя і не вельмі, звязаных з нафтай ці золатам) часам зноў даражэюць. Першапачатковыя курсы рубля да долара і еўра, праўда, не вяртаюцца, але адкат на

пэўную суму цалкам магчымы і перыядычна назіраецца. І гэтыя некалькі працэнтаў на буйной суме «крадучы» або «дораць» зарплату за некалькі дзён ці тыдняў.

І яшчэ: не варта купляць лішнюю валюту. У моманты абвалу рубля, «на істэрыцы», можна ўкласці ў долары ўсё да апошняй капейкі. Але потым акажацца, што няма грошай купіць хлеба, апліцы камунальных паслугі або леташні крэдыт. І будзе вельмі крывада здаваць валюту назад ужо на меншым курсе. Цяпер гэта менш прыкметна, але ў мінулыя гады пры вялікіх ваганнях валют на рынку розніца паміж цаной пакупкі і продажу замежных грошай становілася большай, чым у спакойныя часы.

Не варта тэрмінова купляць каштоўнасці і бытавую тэхніку

Розніца паміж цаной продажу і зворотнага выкупу падрыхтаваных і плацінавых зліткаў значна большая, чым розніца паміж курсамі куплі, продажу валюты. Часам злітак выкупляецца за палову прадажнай цаны.

Наступны важны момант — кошт каштоўных металаў у аічных банках залежыць ад курсавых экв. У крызіс золата звычайна даражэ, але бываюць і выключэнні. Каштоўнасці наогул не антыкрызісны інструмент — у найлепшым выпадку яны могуць стаць прыемным бонусам на старасць або для перадачы ў спадчыну.

Звычайна прыкупіць адрозны некалькі дарагіх рэчэй засталася ў нас з часу татальнага дэфіцыту. Тады сапраўды можна было купіць па старой рублёвай цане халадзільнікі і жаночыя боты, потым прадаць іх па аб'яваў і нічога не страціць. Цяпер гэтага няма. Людзі прывыклі да гарантыі і сэрвісу, і халадзільнік з гаража за пачатковы кошт

ніхто не купіць. Хоць кажучы, што падпрымальныя бабулі яшчэ захоўваюць у кладуках відэамагнітафоны, купленыя ў канцы 90-х, каб падарыць унукам на вяселле...

Купляць жыллё толькі з халоднай галавой

Цана кватэр, гаражоў і дачасцей за ўсё фіксуецца ў доларах. Купляецца нерухомасць толькі ў рублях, але лічыцца яна выключна ў «зьяльных»\$. Шанц нешта выгадаць купіць за рублі перад самым абвалам курса, вядома, ёсць. Але калі крызіс ужо ідзе, у людзей менш упэўненасці, каб укладваць у бізнес, таму попыт і цаны на нерухомасць прасядваюць. Пра гэта сведчаць усё папярэднія крызісы: назіраецца падзенне кошту квадратнага метра ў валюце як для жыллой нерухомасці, так і для камерцыйнай.

Таму няякая сэнсу ў паспешлівай куплі эксперты не бачаць: лепш дачакацца цэнавага дна. Да таго ж кватэры, дамы і нават гаражы — гэта дадатковыя бягучыя выдаткі: камунальныя бягучыя выдаткі: камунальныя паслугі, падаткі, рамонт і іншае. У крызіс — яно табе трэба?

Лішнія бываюць не толькі тавары, але і харчы

Цяпер мы жывём у іншым свеце, дзе машына — гэта не ўкладанне капіталу, а просты сродак перамяшчэння і ў некаторых выпадках — зарабляныя грошы. Але аўто заўсёды і прычына абавязковых выдаткаў, такіх як абслугоўванне, тэхгляд і афармленне. Купіць і праз некалькі гадоў прадаць аўтамабіль практычна па той жа цане атрымлівалася толькі ў саветскі час. Сёння ўсе машыны, за выключэннем некаторых калекцыйных узораў, толькі таннеюць, і часта хутчэй за інфляцыю.

Валікія запасы — справа такая ж спрэчная, як запланаванне

Сяргей КУРКАЧ.

ЗАО «Белреализация» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.

Продавец: ООО «БелДрев» (УНП 500541442) в лице управляющего по делу о банкротстве ООО «Капитал Диалог», тел. +37529 130-85-30.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены 11 мая 2020 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4 этаж паркинга, каб. 27.

№ п/п	Наименование, местонахождение	Начальная цена, бел. руб. без НДС
1	Автомат сверлильный станок FM 400 Morbidelli, инв. № 485	7 920,00
2	Вакуумный облицовочный пресс ПО-2500, инв. № 479	2 460,00
3	Вертикальная мочная машина «Bavelloni» LV1604/20DX, инв. № 474	12 240,00
4	Деревообрабатывающий центр с ЧПУ MORBIDELLI ALTHOR 660, модель U660, инв. № 313	21 120,00
5	Деревообрабатывающий центр с ЧПУ MORBIDELLI AUTOR 500, инв. № 300	19 500,00
6	Деревообрабатывающий центр MORBIDELLI AUTOR 504 мод. A504, инв. № 32	14 640,00
7	Деревообрабатывающий центр MORBIDELLI ALTHOR660, инв. № 2630	21 120,00
8	Краскопультный промышленный принтер для печати на текстильных и прочих издел. DURST RHO P10-200, инв. № 2506	83 520,00
9	Пескоструйный автомат «Fratelli Rezza» MISTRAL 120V, инв. № 472	12 780,00
10	Станок для изготовления прямолинейного фаяцета на стекле, инв. № 5014	14 940,00
11	Станок сверлильный для изг. отверстий (пазов) под пелли и их устан. в меб. уст., инв. № 899	2 820,00
12	Пила диск. драссила древесины и древесных плит-ва б/у HOLZMA «HPL11 № 477, 1999 г. в.	11 480,00
13	Станок форматно-раскроечный HOLZMA OPTIMAT HPP 82/43 для раскр. дров. плит № 159, 2001 г. в.	13 760,00
14	Стоп для резки стекла Intermac Fox Shape 3700 № 5017, 2001 г. в.	13 880,00
15	Станок для изготовления двухконусной пружины Spuhl AM-115, инв. № 3025, 1984 г. в.	4 920,00
16	Универсальный кромооблицовочный станок WT-91 (MFS 503), инв. № 811, 2010 г. в.	792,00
17	Пресс мембранный для облицовки мебельных фасадов пленкой ПВХ Itallpress Lock-Form SS Air № 3010, 2002 г. в.	10 640,00
18	Станок для изготовления криволинейной кромки «Bavelloni SB-10» № 115	6 200,00
19	Печь промышленная эл. для меллирования стекла (для выгибания) PK-V 1125 инв. № 2244, 2007 г. в.	2 416,00

Местонахождение — г. Гродно, ул. Карского, 2А. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.

Для участия в торгах необходимо в срок с 25.04.2020 г. 09.00 по 08.05.2020 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBВY2X, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов и задаток — 5% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказать от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. После этого между продавцом и победителем торгов в течение десяти рабочих дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи. Срок оплаты предмета торгов — не позднее 30 календарных дней со дня проведения торгов. Извещение о начале проведения торгов было опубликовано в газете «Звязда» от 11.03.2020 г.

ЗАО «Белреализация» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY.

Продавец: ООО «БелДрев» (УНП 500541442) в лице управляющего по делу о банкротстве ООО «Капитал Диалог», тел. +37529 130-85-30.

Электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 180-465/2017 в экономическом суде Минской области будут проведены: 27 мая 2020 г. 09.00—16.00 на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Наименование предмета торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Минимальная цена, бел. руб. без НДС
1	Капитальное строение с инв. № 330/С-11175 (склад 1), общей площадью 235,9 кв. м, капитальное строение с инв. № 330/С-11174 (склад № 2 с пристройкой лит. д1/см, уборная лит. 1) общей площадью 947,90 кв. м. Система отопления «Мозырь», инв. № 7013. Теплотрасса Мозырь, инв. № 7014, расположенные по адресу: г. Мозырь, ул. Иваненко, 13	878 610,60	615 027,42
2	Капитальное строение с инв. № 400/С-88717 (Производственный корпус с хозяйственными бытовым блоком), общей площадью 3745,4 кв. м. Назначение — здание специализированное для обработки древесины и производство изделий из дерева, включая мебель), расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Карского, д. 2А/1. Стоп гидравлический СПТ 2700/2000, инв. № 2254/ гидравлический СПТ 2700/2000, инв. № 2254/ капитальное строение, инв. № 400/С-1323, здание специализированное энергетик (Трансформаторная подстанция, инв. № 81). Капитальное строение, инв. № 400/С-1324, здание специализированное энергетик (склад негорючих материалов общей площадью 168,3 кв. м), Капитальное строение, инв. № 400/С-50305, общей площадью 15,2 кв. м (А1-материал — ас-фальтобетон, площадь — 127,1 кв. м), пешеходной части (А2-материал — асфальтобетон, площадь 6,9 кв. м), ограждения (Б1-материал — металлическое, высота — 1,7 м, площадь — 9,2 кв. м), ворот (Б2-материал металлические решетчатые, распахиваемые, высота — 2,0 м, площадь — 15,70 кв. м), расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Озерской шоссе, 20	1 149 600,00	804 720,00
3	Объект недвижимости — в составе капитально-го строения с инв. № 400/С-28567 (Проходная) общей площадью 15,2 кв. м (А1-материал — ас-фальтобетон, площадь — 127,1 кв. м), пешеходной части (А2-материал — асфальтобетон, площадь 6,9 кв. м), ограждения (Б1-материал — металлическое, высота — 1,7 м, площадь — 9,2 кв. м), ворот (Б2-материал металлические решетчатые, распахиваемые, высота — 2,0 м, площадь — 15,70 кв. м), расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Озерской шоссе, 20	497 380,00	348 166,00
4	Капитальное строение с инв. № 400/С-49752 (административное), общей площадью 432,2 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 44010000002006353 по адресу: г. Гродно, ул. Озерской шоссе, 22	106 080,00	74 256,00

Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.

Для участия в торгах необходимо в срок с 25.04.2020 г. 09.00 по 26.05.2020 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток

О реализации предприятия как единого имущественного комплекса ОАО «Забашевичи»

ООО «Фрондера» извещает о проведении торгов в форме конкурса по продаже имущества ОАО «Забашевичи»

Организатор торгов ООО «Фрондера», 220113, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1121, тел.: 8 (029) 308 28 97

Продавец ОАО «Забашевичи» (222117, Минская обл., Борисовский р-н, Глинский с/с, а. г. Забашевичи, тел. +375 17 772 71 12)

Форма, дата, место и время проведения торгов Вторые повторные торги в форме конкурса проводятся 18.05.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121

Сведения о предмете торгов Место нахождения Лота: Республика Беларусь, Минская обл., Борисовский район, а. г. Забашевичи.

Начальная цена предмета торгов (без учета НДС) Лот № 1: 3 038 400,00 BYN (три миллиона тридцать восемь тысяч 400 белорусских рублей 00 копеек) без НДС.

Условия конкурса Сумма задатка для участия в торгах – 1% от начальной стоимости лота, что составляет: Лот № 1 – 30 384,00 BYN (тридцать тысяч триста восемьдесят четыре белорусских рубля 00 копеек).

Размер, порядок и сроки внесения суммы задатка Сумма задатка в срок по 15.05.2020 (включительно) внесена в бел. руб. на р/с ВУ36ALFA3012215570040270000 в отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк».

Сроки приема заявок на участие в торгах и прилагаемых к ним документов Заявки на участие в торгах и прилагаемые док-ты принимаются в срок до 16.05.2020 г. по адресу: 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121.

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов Возмещение затрат на организацию и проведение конкурса производится победителем конкурса по фактическим затратам (расходы на проведение конкурса; расходы на проведение оценки имущества, выставленного на торги; вознаграждение аукционисту).

Порядок оформления участия в торгах К участию в конкурсе допускаются лица, подавшие организатору торгов в установленный в настоящем извещении срок заявку (с приложением необходимых док-тов) и внесшие в установленный порядок на указанный в извещении р/с сумму задатка, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах.

Критерии выявления победителя конкурса При прочих равных условиях преимущественное право на приобретение указанного имущества принадлежит сельско-хозяйственным организациям, расположенным в этой местности.

Срок подписания и условия купли-продажи предмета торгов и оплаты После подписания копий док-тов, подтверждающих возмещение затрат, связанных с организацией и проведением торгов, между продавцом и победителем конкурса заключается договор купли-продажи предмета торгов.

Результаты проведения рекламной игры «НА ПУТИ К УСПЕХУ С MASTERCARD!»

Наименование рекламной игры: «НА ПУТИ К УСПЕХУ С MASTERCARD!» Территория проведения: Республика Беларусь.

Обладатели приза: Денежный приз в размере 3 000 (три тысячи) белорусских рублей и денежные средства в размере 448,28 (четыре сорок восемь) белорусских рублей 28 копеек (денежные средства для уплаты подоходного налога на приз) стали:

1. Карп Наталья Николаевна 2. Ткачев Сергей Николаевич 3. Матушова Руслана Анатольевна 4. Пилонин Руслан Игоревич

Организатор рекламной игры является ОАО «Банк Дабрабыт», УНП 807000002, 220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Коммунистическая, 49, пом. 1.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ Организатор электронных торгов (продавец): государственное лесохозяйственное учреждение «Ляховичский лесхоз»

225372, Брестская область, г. Ляховичи, ул. Орловского, 65, 801633 60985, 63985; 8033 206686 (МТС)

Оператор электронной торговой площадки: ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа»

Торги проводятся 26.05.2020 на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество», www.et.butb.by

Таблица с 4 столбцами: № лота, Наименование предмета торгов, Краткая характеристика, Начальная цена лота, бел. руб., Сумма задатка, бел. руб.

Оформление приема заявлений на участие в торгах с прилагаемыми к ним документами – 20.05.2020, до 15.00.

Задаток для участия в торгах перечисляется на текущий (расчетный) банковский счет № ВУ60АКВВ3012000006940000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код АКВВВУ2Х, УНП 190542056, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества.

Победитель (единственный участник) торгов в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах торгов обязан возместить затраты на организацию и проведение торгов, иные платежи, указанные в протоколе.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089 г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, WWW.BELTORGI.BY

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены 06 мая 2020 г. в 09.00–17.00 на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

Комбайн зерноуборочный самоходный «Джон Дир» 9560, зав. № 073290, 2002 г. в. Начальная цена – 49 260,00 бел. руб. Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов.

Организатор конкурса вправе после опубликования извещения о проведении конкурса отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения.

Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал) извещает о проведении электронных торгов

Аукцион № 3050 Лот № 18440 – Комплекс капитальных строений бывшего оптового базы г. Новополья:

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15203, площадью – 222,0 кв. м, целевое назначение – Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15204, площадью – 1048,0 кв. м, целевое назначение – Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-12421, площадью – 374,0 кв. м, назначение – Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15226, площадью – 227,0 кв. м, целевое назначение – Здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15460, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение неустановленного назначения.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Капитальное строение, инвентарный номер 451/С-15457, площадью – 0,0 кв. м, целевое назначение – Сооружение специализированное железнодорожного транспорта.

Таблица с 3 столбцами: № лота, Наименование, Количество

Начальная цена: Лот № 1 – 5 999,92 белорусского рубля без НДС. Лот № 2 – 232 799,92 белорусского рубля без НДС.

Минимальная цена: Лот № 1 – 4 799,92 белорусского рубля без НДС. Лот № 2 – 86 299,92 белорусского рубля без НДС.

Размер шага составляет 5 (пять) процентов от начальной цены лота. Инициаторы оформления в отношении имущества: отсутствуют.

Дата и время начала электронных торгов: 26.05.2020 в 09.00. Дата и время завершения электронных торгов: 26.05.2020 в 16.00.

Задаток в сумме: по Лоту № 1 – 300,00 белорусских рублей; по Лоту № 2 – 11 640,00 белорусских рублей; по Лоту № 3 – 210,00 белорусских рублей; по Лоту № 4 – 364,70 белорусского рубля

Перечисляется ВУ92BELB3012004835006226000 в ОАО «Банк БелБелЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БУК БЕЛБВУ2Х; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оцeнкa».

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот. Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня завершения электронных торгов.

Контактные данные лица, осуществляющего электронные торги на основании договора поручения: тел.: +375 17 280-36-37; +375 44 704-92-06, эл. почта: auction@cpo.by.

Контактные данные лица, ответственного за ознакомление с предметом электронных торгов: +375 (29) 639-77-91 (Трышова Елена Олеговна).

Ознакомление с предметом электронных торгов осуществляется в рабочие дни с 10.00 по 16.00 по предварительному согласованию.

Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке «ИПМ-Торги» (оператор – ООО «ИПМ-Консалт оцeнкa») по электронной адресу www.ipmtorgi.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона ООО «ИПМ-Консалт оцeнкa», г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1705, оф. 46

Продавец г. Минск, пр-т Партизанский, 8 (тел. +375 44 743 00 30)

Предмет аукциона Предприятие как имущественный комплекс ОАО «МОТОВЕЛО»

Предпринимательский номер 0001439, свидетельство № 3459 от 13 мая 2019 г. y.

Состав имущества и имущественных прав см. на сайте www.cpo.by. Месторасположение производственной базы – г. Минск, пр-т Партизанский, 8

Начальная стоимость без НДС – 69 920 250,00 бел. руб. (снижена на 25 %) Шаг аукциона без НДС – 3 346 012,50 бел. руб.

Обременения: площади задний участок сданы в аренду, а также находятся в залоге у банков. Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона на сайте www.cpo.by.

На земельном участке имеются объекты, не включенные в состав ПИК (ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни. Ответственный лицо: Чарный Дмитрий Николаевич, тел. +375 44 743 00 30)

Порядок ознакомления Задаток 3% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ92BELB3012004835006226000 в ОАО «Банк БелБелЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БУК БЕЛБВУ2Х; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оцeнкa».

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя, лота и порядок оформления результатов торгов определяются ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Срок подписания договора 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона Победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен соглашением (самостоятельно) кредиторов.

Победителем аукциона либо единственным участником, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплаты организатору торгов установленное вознаграждение в размере 0,04% от итоговой цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя, лота и порядок оформления результатов торгов определяются ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Срок подписания договора 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона Победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен соглашением (самостоятельно) кредиторов.

Победителем аукциона либо единственным участником, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплаты организатору торгов установленное вознаграждение в размере 0,04% от итоговой цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя, лота и порядок оформления результатов торгов определяются ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Срок подписания договора 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона Победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен соглашением (самостоятельно) кредиторов.

ООО «Страховой брокер Автокаско ПЛЮС»

Учетный номер платящего: 806000592 Вид экономической деятельности: страховое посредничество

Организационно-правовая форма: Общество с ограниченной ответственностью

Адрес: 220002, г. Минск, ул. Володары, 9-24

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2019 года

Таблица бухгалтерского баланса с 4 столбцами: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2019 года, На 31 декабря 2018 года

И. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ Основные средства 110 30 6

МАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ Нематериальные активы 110 - -

ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ Долгосрочные финансовые вложения 140 - -

КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ ИТОГО по разделу IV 190 30 6

СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА 1 2 3 4

III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ Уставный капитал 410 34 34

ИЗВЕЩЕНИЕ 3 июня 2020 года в 11.00 в малом зале Гомельского районного исполнительного комитета, расположенного по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, 51А, состоится аукцион по продаже земельных участков в частную собственность и на право заключения договоров аренды земельных участков, в том числе проведение повторных аукционов по ранее не состоявшимся

Таблица с 5 столбцами: № лота, Кадастровый номер и адрес земельного участка, его размеры, целевое назначение, характеристика инженерных коммуникаций, условия предоставления, Начальная цена предмета аукциона, бел. руб., Размер задатка, бел. руб., Размер задатка, бел. руб.

Земельные участки, предоставляемые в частную собственность для коллективного садоводства (земельные участки для коллективного садоводства): Гомельская обл., Гомельский район, Поклобичский сельсовет, садоводческое товарищество «Жемчужная поляна».

Земельные участки, предоставляемые в частную собственность для коллективного садоводства (земельные участки для коллективного садоводства): Гомельская обл., Гомельский район, Поклобичский сельсовет, садоводческое товарищество «Жемчужная поляна».

Земельные участки, предоставляемые в частную собственность для коллективного садоводства (земельные участки для коллективного садоводства): Гомельская обл., Гомельский район, Поклобичский сельсовет, садоводческое товарищество «Жемчужная поляна».

Земельные участки, предоставляемые в частную собственность для коллективного садоводства (земельные участки для коллективного садоводства): Гомельская обл., Гомельский район, Поклобичский сельсовет, садоводческое товарищество «Жемчужная поляна».

Земельные участки, предоставляемые в частную собственность для коллективного садоводства (земельные участки для коллективного садоводства): Гомельская обл., Гомельский район, Поклобичский сельсовет, садоводческое товарищество «Жемчужная поляна».

Земельные участки, предоставляемые в частную собственность для коллективного садоводства (земельные участки для коллективного садоводства): Гомельская обл., Гомельский район, Поклобичский сельсовет, садоводческое товарищество «Жемчужная поляна».

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2019 года

Таблица отчета о прибылях и убытках с 5 столбцами: Наименование показателей, Код строки, За январь – декабрь 2019 года, За январь – декабрь 2018 года

Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг 010 728 843

Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг 020 (119) (130)

Валовая прибыль 030 609 713

Управленческие расходы 040 (222) (219)

Расходы на реализацию 050 - -

Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг 060 387 494

Прочие доходы по текущей деятельности 070 - -

Прочие расходы по текущей деятельности 080 - -

Прибыль (убыток) от текущей деятельности 090 387 494

Доходы по инвестиционной деятельности 100 23 1

В том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов

101 22 -

доходы от участия в уставном капитале других организаций

102 - -

проценты к получению

103 1 1

прочие доходы по инвестиционной деятельности

104 - -

расходы по инвестиционной деятельности

110 (10) (4)

в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов

111 (4) -

расходы от участия в уставном капитале других организаций

112 (6) (4)

прочие расходы по инвестиционной деятельности

113 - -

расходы по финансовой деятельности

120 9 11

Доходы по финансовой деятельности

121 9 11

в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств

122 - -

прочие доходы по финансовой деятельности

123 (10) (9)

Расходы по финансовой деятельности

130 - -

в том числе: проценты к уплате

131 - -

курсровые разницы от пересчета активов и обязательств

132 (10) (9)

прочие расходы по финансовой деятельности

133 - -

Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности

140 12 (1)

в том числе: Прибыль (убыток) до налогообложения

150 399 493

Налог на прибыль

160 (72) (89)

Изменение отложенных налоговых активов

170 - -

Изменение отложенных налоговых обязательств

180 - -

Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)

190 - -

Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)

200 - -

Чистая прибыль (убыток)

210 327 404

Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)

220 - -

Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)

230 - -

Совокупная прибыль (убыток)

240 327 404

Базовая прибыль (убыток) на акцию

250 - -

Разводненная прибыль (убыток) на акцию

260 - -

Руководитель О.В. Батура

Главный бухгалтер О.Л. Кричовская

Директору ООО «Страховой брокер Автокаско ПЛЮС» О.В. Батура

от 22.04.2020 АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по бухгалтерской отчетности за 2019 г. ООО «Страховой брокер Автокаско ПЛЮС»

3 нагоды

НАДЗЕЙНАЯ ВАРТА БЕЛАРУСКАГА НЕБА

АФІЦЭРЫ БЕЛАРУСКАЙ АРМІІ ПЕРАЛІЧЫЛІ НА ДАБРАЧЫННЫ РАХУНАК ЗВЫШ ВР130 ТЫС.

«З ініцыятывай арганізаваць збор сродкаў сярод афіцэраў для садзейнічання ахове здароўя насельніцтва на мінулым тыдні выступілі афіцэры Ваеннай акадэміі. Прапанову падтрымалі ва ўсіх ваенскіх часцях», — расказалі ў Мінабароны.

Дабрачынны рахунак адкрыты ў Рэспубліканскім цэнтры арганізацыі медыцынскага рэагавання. Сродкі, якія паступаюць сюды, размеркуюцца ў адпаведнасці з патрэбамі канкрэтных устаноў аховы здароўя па ўзгадненні з Міністэрствам аховы здароўя.

ФЛЭШМОБ У ПАДТРЫМКУ МЕДЫЦЫНСКІХ РАБОТНІКАЎ

Красавік — месяц, калі сваё прафесійнае свята адзначаюць войскі супрацьпаветранай абароны. Гістарычна яно паходзіць ажно з 1975 года, калі адпаведную пастанову прыняў Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР. Што да Беларусі, то ў наш календар Дзень супрацьпаветранай абароны афіцыйна вярнуўся ў 1998 годзе. Як і за свецім часам, датай была абрана другая нядзеля красавіка.

Беларускую ж сталіцу з паветра прыкрывае 15-я зенітная ракетная брыгада, якая месціцца непадалёк ад Мінска. Аб'ект гэты рэжымны, і трапіць на яго тэрыторыю не так проста. Асабліва ў сувязі з апошнімі падзеямі вакол распаўсюджвання каранавіруса і звязаных з гэтым рызык.

Упершыню Вольга Садоўская выйшла на дзяжурства ў статусе памочніка аператыўнага дзяжурнага прыблізна тры з паловай гады таму. І стала свайго кіштату першапраходцам — да таго памочнікамі былі толькі мужчыны.

Што ж, спадзяёмся, будзе яшчэ нагода пабываць там, і не адна. Галоўнае — каб нармалізавалася абстаноўка. А пакуль што запытаемся ў двух афіцэраў брыгады пра тое, як яны служаць на вельмі адказных пасадах, усведамляючы, што ад іх рашэнняў падчас баявых дзяжурстваў залежыць мір і спакой двухмільённага горада і яго ваколіц.

У інжынеры — 3... бібліятэкара Часам жыццёвыя абставіны складаюцца так, што трэба мяняць прафесію. У лейтэнанта Волгі САДОЎСКОЙ даволі папулярны лёс. Апошняя трынаццаць гадоў яна служаць у вайсковай

часці 30151. Цяпер займае пасаду старшага інжынера аддзялення баявога кіравання каманднага пункта.

— З дзяцінства вабіла ваенная тэматыка, але ў тыя часы я не ведала, як жа трапіць у гэтыя шэрагі. Інтэрнэту з такімі магчымасцямі, як цяпер, яшчэ не было. Спытаць таксама не было каго — тыя нештамлікія знаёмцыя, якія мелі дачыненне да службы, маглі расказаць толькі пра ўнутраныя войскі. А пасля я пазнаёмілася са сваім будучым мужам, які тады быў яшчэ курсантам Ваеннай акадэміі. Пасля таго як ён атрымаў размеркаванне, я зразумела, што стала на адзін крок бліжэйшай да мары.

Але да яе здзяйснення прайшло яшчэ некалькі гадоў. Вольга некаторы час адпрацавала ў Гродне загадчыкам дзяляча філіяла бібліятэкі, затым перавялася ў абласную навуковую бібліятэку ў аддзел маркетынгу. Думкі пра вайска ўсё не адлучалі. І нарэшце стала ясна: гадзіна «Х» прайшла.

— На кантракт я прызвалася звычайнай тэлефаністкай у Гродне. Праз тры гады мне прапанавалі ўзначаліць

склад ваенна-тэхнічнай маёмасці. Гэта пасада прапаршчыцкая. А ў часць, дзе служу цяпер, трапіла пасля таго, як адслужыла некаторы час у сувароўскім вучылішчы. Наогул у войсках супрацьпаветранай абароны жанчын вельмі мала. Так складлася гістарычна, пэўна, што даволі складаная тэхніка і радыёапаратура патрабуюць пераважна мужчынскага ўдзелу. Ды і апроч непасрэдных функцыянальных абавязкаў ёсць яшчэ спецыяльнасць.

Вайсковая часць 30151 пастаянна выконвае задачы баявога дзяжурства. І гэта накладвае істотны псіхалагічны адбітак — падчас сутаных вахтаў на кожным разліку ляжыць вялікая адказнасць. Асабліва — на памочніку аператыўнага дзяжурнага. Упершыню Вольга Садоўская выйшла на дзяжурства ў такім статусе прыблізна тры з паловай гады таму. І стала свайго кіштату першапраходцам — да таго памочнікамі былі толькі мужчыны.

— Я хвалювалася, як успрымуць мяне на цэнтральным камандным пункце ваенна-паветраных сіл і вайскаў супрацьпаветранай абароны. Восем гадоў аддаць рэакцыю там, калі яны паچуюць не мужчынскі голас, а жаночы?

Вольга Садоўская прызнаецца, што калі б муж не абраў ваенную сферу дзейнасці, то і сама б яна не пайшла гэтым шляхам. Без зьвітова прыкладу перад вачыма перавучацца лёдзе не з нуля — задача няпростая. Тым больш што армейскае жыццё пакаідае не так шмат вольнага часу, а адказнасці накладвае вельмі шмат.

— Разам з сям'ёй стараемся бавіць нячастыя выхадныя на прыродзе, перыядычна выязджаем на дачу, да сваякоў у Гродна. Для нас гэта — найлепшы адпачынак і сваёасабліва псіхалагічная разгрузка.

«Востраў»... на колах

Цэнтр штаба вайскай часці — стаяцыйна-камандавы пункт. Функцыянальна каманднага пункта — сабраць, прааналізаваць і апрацаваць

інфармацыю, а таксама размеркаванне і ўказанне цэляў.

На чале каманднага пункта — намеснік начальніка штаба па баявым кіраванні падпалкоўнік Раман ЛУК'ЯНАЎ.

— Мяне заўжды цягнулі да сябе дзве рэчы — неба і камп'ютары. Восем атрымаўся такі цікавы «сплайс». Спецыяліст, які служыць у войсках супрацьпаветранай абароны, проста апырыўся мусяць пастаянна вучыцца і быць гатовым дзейнічаць у эфітэноце, імкліва і правільна праводзіць разлікі па складаных формулах. Таму выпадковых людзей у нас няма. Хто разумее, што гэта «не яго», — адсвейваецца вельмі хутка.

Мабільны пункт «Паліяна» базуецца на шасі МЗКТ. Дзяжурны баявы разлік складае каля дзясці чалавек. Дарэчы, «Паліяна» вельмі добра кеміць сваім электронным «мозгам». Ён здольны адначасова апрацоўваць некалькі соцень аб'ектаў. Надзеяна трымаць кантакт з іншымі падраздзяленнямі мабільнаму пункту дапамагае спецыяльная машына-связь.

«Спецыяліст, які служыць у войсках супрацьпаветранай абароны, проста апырыўся мусяць пастаянна вучыцца і быць гатовым дзейнічаць у эфітэноце, імкліва і правільна праводзіць разлікі па складаных формулах. Таму выпадковых людзей у нас няма. Хто разумее, што гэта «не яго», — адсвейваецца вельмі хутка».

Стваральнікі «Паліяна» паклапаціліся і пра камфорт тых, хто на ёй будзе працаваць. У залежнасці ад таго, якая тэмпература за бортам, можна скарыстацца кандыцыянерам або сістэмай ацяплення Webasto. Кунг зроблены з такім разлікам, каб яго можна было маскіраваць і перавозіць па дарогах краіны без праблем. Там жа ёсць і магутныя фільтры, якія павінны ачышчаць паветра, калі праціўнік выкарыстае зброю масавага паражэння.

Адным словам, не машына, а цэлы аўтаномны востраў! Але наколькі складана на ёй працаваць?

— У нас на дзяжурства заступаюць і кадравыя афіцэры, і салдаты тэрміновай службы. А што да тэрміну навучання... Каб з навабранца падрыхтаваць спецыяліста, патрэбен прыкладна месяц рэгулярных заняткаў, якія пачынаюцца адразу пасля ваеннай прысягі.

«Паліяна» паўдзельнічала і ў комплекснай праверцы Узброеных Сіл, якая праводзілася ў пачатку 2020 года. Апаратыны комплекс і яго разлік павінны былі адсачыць палёты кантрольных цэляў у пункце пастаяннай дыслакацыі. Раман Лук'янаў зазначае, што іспыт яго падначалення здалі добра. А гэта значыць, што наша неба — пад надзеянай аховай.

Фота дадзена часцю 30151.

Каб памяталі

Наш даўні сябар — жыхар Вялікай Берастаўцы — Міхаіл МАСКАЛЬЧУК даслаў нам вельмі цікавыя апавед, запісаны ім са слоў яго бацькі Васіля МАСКАЛЬЧУКА.

Усе мы ведаем дату пачатку Вялікай Айчыннай вайны — 22 чэрвеня 1941 года. Але за некалькі тыдняў да яе нямецкія самалёты пачалі ўначы раз за разам парушаць граніцы Савецкага Саюза. Яны скідвалі адзін за другім дэсанты будучых дыверсантаў. Яны павінны былі затаіцца і чакаць, пакуль па радыё не прагучыць кодавы сігнал, а пасля гэтага — спрыяць як мага большаму знішчэнню інфраструктуры і баявой сілы.

І вось на Палесці адна такая група была аб'ясажоджана за паўтара тыдня да першых залпаў вайны. Як гэта было? Даём слова непасрэднаму ўдзельніку тых падзей.

...Дзесьці ў пачатку мая 1941 года праўленне нашага калгаса (які месціўся ў вёсцы Камуна Любанскага раёна Міншчыны) вырашыла адправіць двух хлопцаў і дзвюх дзяўчат у вучылішча лясной прамысловасці. Яно знаходзілася ў суседнім Жыткавіцкім раёне Палескай вобласці, у вёсцы Пасталы. Там жа былі і леспрамагас, які злучаўся чыгуначнай веткай са станцыяй Старушкі на лініі Калінкавічы — Жыткавічы — Лунінец.

Дзяўчыні і хлопчыкі былі вельмі задаволены, а як жа іншакі? У вучылішчы добра акаваць. Усе хадзілі ў прыгожым фарменным адзенні. Добра інтэрнат, лазня, чыстыя пасцелі, адукаваныя выкладчыкі — пасля вясковага жыцця для нас гэта быў сапраўдны рай.

Але не наканавана было нашаму пакаленню працягнуць вучобу, парадавацца жыццю. У 1941 годзе было трыжовна, адчуваўся халодны подых вайны. Людзі стаялі бліжэй да вайны, некаторыя нават з'язджалі на ўсход.

...І вось у адзін з чэрвеньскіх дзён, пасля сняданку, наш выхавальца Антон Пятровіч абвясціў групе, што праз паўгадзіны мы выходзім у лесе на заняткі па ваеннай падрыхтоўцы. Тама — арыентаванне ў складаных умовах. Усім трэба было ўзяць сухі паёк, надзець паходнае адзенне. Канцавым пунктам паходу мусяць стаць Блакитны ручай.

Антон Пятровіч усё любілі і паважалі. І было ж за што! Акрама таго, што гэта быў цудоўны чалавек, за яго плячыма — вялікі паслужны спіс. Удзельнік Кастрычніцкай рэвалюцыі і

Грамадзянскай вайны, затым зампапіт пагранічнай заставы, быў на фінскай кампаніі, меў два баявыя ордэны.

Праз гадзіны мы ўжо былі ў густым сасонніку. Ад водару нават крыху кружылася галава. «Усім захоўваць цішыню і не размаўляць, не наступаць нагамі на сухастой!» — прамовіў Антон Пятровіч. Гэта было абгрунтаванае папярэджанне. Сярод людзей хадзілі пагалоскі, што немцы тады ўкідалі з самалётаў у наш глыбокі тыл дыверсантаў-парашуцістаў, пераадзых у чырвонаармейскую форму.

У групе з намі былі чатыры дзяўчыны — дзве з маёй вёскі і дзве з Жыткавіцкага раёна. Мы, хлопцы, каб дзючатам было лягчэй ісці, забралі іх залпачнікі і закінулі сабе на плечы. Імёны гэтых дзяўчат памятаю і праз дзясцігоддзі — Марыя, Вера, Надзея і Любоў.

...Да Блакитнага ручая заставалася метраў сто. Раптам з хмызняку выскачыў велізарны лось. А ў паветры кружыліся вароны і бесперапынна каркалі. «Усім стаяць, — ціхенька загадаў Антон Пятровіч. — Захоўваць цішыню, каля ручая людзі. Маскальчук і Чарткова, хутка да мяне! А ўсім астатнім захоўваць маскіроўку».

І са спадзяваннем падбег да Пятровіча. «Васіль і Надзея, непрыкметна з падветранага боку падбярыцеся да ручая, разведайце, што там ды як, — прапаштаў выкладчык. — Мне здаецца, там кампанія людзей, і, можа быць, гэта нямецкія парашуцісты. Чаму менавіта вы? Ты, Васіль, добра арыентуешся ў лесе, Надзея лепш за ўсіх ведае нямецкую мову. Восем чаму я вырашыў паслаць у разведку менавіта вас... Будзеце асцярожныя. Вас надзеяна прыкрыюць галіны багуну. Да таго ж вы абодва невялікага росту. Нідзе без прычыны не высоўвайцеся!»

Антон Пятровіч перадаў нам свой бінокуляр і папросіў добра абследаваць узгорак. Там маглі быць дыверсанты, якія парупіліся б пра баявую ахову.

Асцярожна, стараючыся не наступіць на сухое галле, мы прайшлі 50 метраў, потым ляглі на зямлю і папалілі па-пластунску, хаваючыся ў зарасніку багуну і дурніц.

«Вася, пачакай хвілінку, — прамовіла Надзея, прыставіўшы да вачэй бінокуляр. — Бачыш, на горцы велізарны дуб, якому больш за стагоддзе?»

«Канешне, бачу», — адказаў я.

«Дык вось, там у густой кроне на тоўстай галіначы сядзіць чалавек з

Васіль Міхайлавіч МАСКАЛЬЧУК (у верхнім шэрагу краіны справа) са сваімі баявымі сябрамі з 10-й асобнай гвардзейскай танкавай брыгады. Фота зроблена на тэрыторыі Літвы адразу пасля Перамогі.

ручным кулямётам Дзегцярова, — прамовіла дзючына. — А цяпер хутка паўзём у бок высокіх махнатых елак і запаўзем пад іх густую крону».

Праз пару хвілін нас ужо схавалі густыя калючыя галіны старой елкі, якія апускаліся да самай зямлі. Адсюль добра бачыў відаць той самы Блакитны ручай. Каля яго мы ўбачылі вялікую групу людзей у новай чырвонаармейскай форме з вінтоўкамі ў руках. Яны сядзелі гэтай групы стаяў чалавек у форме маёра Чырвонай Арміі. Ён разгледваў карту і шпосыці казаві іншаму афіцэру рангам ніжэй, які стаяў побач.

Яны размаўлялі па-нямецку.

«Пра што яны гавораць?» — спытаў я ўсхваляваную дзючыну.

«Па-моўна, яны кажуць пра нейкі ўмоўны код «Дортмунд». І яшчэ яны збіраюцца рухацца ў бок нашага вучылішча», — шэптаў прамовіла дзючына.

Праз 20 хвілін, хвалюючыся і перабіваючы адно аднаго, мы дакладвалі Пятровічу пра тое, што ўбачылі і пакульці. Выслушавшы наш апавед, Антон Пятровіч сказаў задумнае: «Вы маляці. Як я і меркаваў, гэта дасведчаньня нямецкія дыверсанты, закіну-

тыя нам у глыбокі тыл. Але пакуль усё ціха. Нечэга яны чакаюць, але чаго? Хутчэй за ўсё, яны з абвера, якім кіруе Канарыс, ці легіёна Скарцэні. А гэта дасведчаньня таварышы, яны ў сабе дурняў не трымаюць. І што за «Дортмунд»? Усё гэта чымайна».

Антон Пятровіч прыняў рашэнне тут жа: «А зараз, Васіль і Надзея, бяжыце хутчэй прамой дарогай у Пасталы і неадкладна перадайце дырэктару вучылішча, каб ён тэрмінова патэлефанаваў у Жыткавічы ў пагранічную заставу. Няхай па трывозе падмыюць асабовы склад і адпраўляюць сюды. Я думаю, дыверсанты хутка тут з'явяцца. Ім трэба разведка абстаноўкі, а тое, што вайскоўцаў у пасёлку няма, пэўна, яны ведаюць. Нікому не кажыце пра гэта, акрама дырэктара. Магчыма, у вучылішчы ёсць ворагасведамляльнік. Толькі ідзіце асцярожна і майце на ўвазе, што там можа быць двойная ахова. Вас не пашкадуюць, калі заўважыць. А я павяду групу іншай дарогай у пасёлка, кругамі».

Ужо праз паўтара гадзіны мы з Надзеяй рабілі даклад дырэктару вучылішча аб здарэнні ў лесе.

Дырэктар неадкладна патэлефанаваў у Жыткавічы на заставу пагранічнай. Узброены атрад зараз жа выехаў на спецыяльным цягніку на станцыю Старушкі. Да Пасталоў дабраліся вузкаякалейкай.

За два кіламетры да пасёлка атрад выгрудзіўся. На меркаваных напрамках руху дыверсантаў былі зроблены засады. Але пасля вырашылі ўсё ж захапіць немцаў у Пасталах: у лясным баі хтосьці мог і схавацца, а гэтага дапусціць было нельга.

Тут трэба зрабіць адну заўвагу. Дзяржаўная граніца СССР да 1939 года праходзіла побач з Жыткавічамі. Нягледзячы на ўз'яднанне Заходняй і Усходняй Беларусі, застава там захоўвалася і надалей — была на тое важкі прычыны. Гэтая акалічнасць і адыграла ключавую ролю ў нашым апаведзе.

...Вучылішча было сваім звычайным жыццём. Не было ніякай панікі. Захоўвалася строга сакрэтнасць. Змены закранулі толькі сталуюку. Разам з кухаркай завіхаліся пераадзетыя чыстыя. У апошніх пад белямі халатамі была схавана зброя.

Каля раздатчнага акна замаскіравалі кулямёт Дзегцярова. Да прыёму «дарагіх» гасцей было гатова ўсё. Заставалася толькі пачакаць.

Калі пачало вечаарэць, у пасёлка увайшоў вялікі атрад «чырвонаармейцаў». Самы высокі нёс на плячы кулямёт Дзегцярова, астатнія былі ўзброены вінтоўкамі. Наперадзе калоны ішлі маёр з лейтэнантам, якіх бачылі мы з Надзеяй.

Дырэктар нашага вучылішча з пашанай паклікаўся высокаму начальству. Запросіў на вярхоў, прапанаваў схапіць у лазню, змяніць білізну... Да размовы падключыўся наш выхавальца Антон Пятровіч. Ён прапанаваў пасля ласні пераначаваць. І сказаў, што чыстыя пасцелі дарагім абаронцам радзімы зараз падрыхтоўчы.

Дакументы ў гасцей не правяралі ў мэтах канспірацыі, каб не выклікаць падозрэнняў. Добра памятаю, што размаўлялі толькі маёр з лейтэнантам. Іншыя насцярожана маўчалі, ніякіх эмоцый на іх тварах працягчы было нельга.

Яны пагадзіліся павячэраць, але толькі са зброяй. На вуліцы, каля дзвярэй, паставілі вартавога. Праз пару хвілін яго без шуму «знялі» пагранічнікі, якія заселі ў кустах. «Чырвонаармейцы» не спляшчэныся Расселіся па сталах, паставілі каля сябе вінтоўкі, пачалі есці.

І неўзабаве прагучала рэзка каманда: «Усім устаць, рукі ўгору! У выпадку супраціў страляем без папярэджання!» Усе новыя «кухары» выхалілі нагані і пісталеты, а з раздатчнага акна на гасцей пагрозліва глядзела дула кулямёта.

...Дыверсанты выходзілі са сталуюкі з узнятымі рукамі. З лесу тым часам падцягнуліся пагранічнікі і міліцыя, якія акружылі «чырвонаармейцаў» шчыльным колам і пачалі правяраць дакументы. Як і чакалася, яны былі ў ідэальным парадку. Аднак тут было адно «але», пра якое даўно ведала наша разведка, а інфармацыяй ад яе карысталіся і чыстыя, і пагранічнікі.

Справа ў тым, што аркушкі нашых дакументаў прашываліся ніткамі, а абверавы чамусьці карысталіся тонкім стальным дротам — магчыма, з-за яго большай трываласці. І вось у нашых «чырвонаармейцаў» усе дакументы ярка былі знітаны дротам.

Па слядах дыверсантаў пачаліся пачаліся вайна. Я спачатку партызаніў у 130-й брыгадзе Палескага злучэння, а пасля вызвалення ваяваў у складзе 1-га Прыбалтыйскага фронту ў 10-й гвардзейскай Гарадоцкай танкавай брыгадзе.

Надзея была ў нашай жа брыгадзе, толькі ў іншым атрадзе. Яна засталася жывая. Як склаўся лёс Антона Пятровіча — невядома.

Толькі праз шмат гадоў, калі пасля вайны былі рассакрэчаны многія дакументы, стала вядома, што ж азначаў той умоўны сігнал «Дортмунд». Ён паступіў у генштаб нямецкай арміі 20 чэрвеня 1941 года. Праз суткі — ва ўсе нямецкія злучэнні наступальнай групіроўка праціўніка. Гэта быў сігнал нападу на Савецкі Саюз.

І тады стала ясна, чаго ж чакалі ў сасонніку каля нашага вучылішча нямецкія дыверсанты. Да сігналу «Дортмунд» ім было забаронена праводзіць дыверсіі, бо тэрміны нападу на СССР не раз пераносіліся. А вось калі сігнал быў дадзены, то дыверсанты, закінутыя з самалётаў у тыл напярэдняй вайны, пачалі ўзрываць масты, забіваць камандзіраў, распушчаць паліцыю ў войсках, паказваючы цэлі немцкім самалётам.

Як правіла, усе дыверсанты былі ў форме Чырвонай Арміі і з падробленымі дакументамі, добра размаўлялі па-руску.

...Я расказаў чытачам нязачына эпизод вайны, якая тады яшчэ не пачалася. Але нават ён унёс сваю лепту ў нашу Перамогу. Бо не ўзарвалі мост, заставаўся жывымі камандзіры, было менш панікі, захаваўся самалёт на аэрадроме. І ўсё гэта дзючыны нам, курсантам вучылішча, а таксама дырэктару і выхавальцаю Антону Пятровічу...

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

В настоящих правилах проведения рекламной игры «Лови призы в Виталюор!» (далее – Правила) нижеперечисленные термины имеют следующее значение:
Карта «Виталюор» – идентификатор (инструмент) участника программы лояльности ОДО «Виталюор» в виде активной пластиковой карты лояльности «Виталюор» с нанесенным на нее уникальным идентификационным номером «Виталюор» (далее – Номер карты «Виталюор», эмитированной ОДО «Виталюор», в том числе для функционирования программы лояльности ОДО «Виталюор».)
Карта «Мощная карта» – идентификатор (инструмент) участника программы лояльности ОДО «Виталюор» в виде активной пластиковой карты «Мощная карта» с нанесенным на нее уникальным идентификационным номером (далее – номер карты «Мощная карта») и зарегистрированной в системе Программы лояльности ОДО «Виталюор», эмитированной ОАО «Белфинансбанк», ОАО «Белгазпромбанк», ОАО «БПС СБФарбанк», ЗАО «Идея-Банк», ОАО «Банк БелВЭЗ», ЗАО «Альфа-Банк», ЗАО «БСБ Банк», ОАО «Технобанк», ОАО «Паритетбанк», ЗАО «Банк «Решение», ЗАО «РРБ-Банк», в том числе для функционирования программы лояльности ОДО «Виталюор».

Персональные данные – совокупность личных данных физического лица, которые необходимо зарегистрировать (или проверить) на интернет-сайте www.vitalur.by, а именно:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно, при наличии);
- адрес пребывания/проживания в Республике Беларусь; населенный пункт (обязательно), улица (обязательно, при наличии), дом (обязательно, при наличии), корпус (обязательно, при наличии), номер квартиры (обязательно, при наличии);
- адрес электронной почты (обязательно);
- абонентский номер мобильного телефона Участника в сети белорусского оператора сотовой связи в международном формате (обязательно).

Интернет-сайт – www.vitalur.by

1. Организатором рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «ЭфСиБи Бел» (далее – Организатор), УНП 193185741.

Юридический адрес: Республика Беларусь, г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

Электронный адрес: info_dgra@mail.by.

2. Наименование рекламной игры: «Лови призы в Виталюор!».

3. Территория проведения игры: магазины «Виталюор» на территории Республики Беларусь (далее – магазины «Виталюор»).

4. Срок начала и окончания рекламной игры, включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов проведения рекламной игры: с 29 апреля 2020 года по 17 июля 2020 года.

5. Состав комиссии по проведению рекламной игры:
Председатель комиссии: Кривоногая Надежда Александровна – ведущий специалист по работе с клиентами ООД «ЭфСиБи Бел»;

Члены комиссии:
Однинец Евгений Юрьевич – специалист по рекламе ООД «ЭфСиБи Бел»;
Сидяк Татьяна Николаевна – специалист по рекламе ООД «ЭфСиБи Бел»;

Терехова Анастасия Юрьевна – ведущий специалист по рекламе ООД «ЭфСиБи Бел»;
Корпик Екатерина Игоревна – специалист по рекламе ООД «ПРОСПЕКТПРЕСС»;
Кубицкий Борис Дмитриевич – специалист по рекламе ООД «ЭфСиБи Бел»;
Орлана Кристина Андреевна – специалист по рекламе ООД «ЭфСиБи Бел».

6. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится рекламная игра: товары, перечисленные в таблице 1 настоящего пункта (далее – Игровые товары), и товары, перечисленные в таблице 2 настоящего пункта (далее – Товары собственной торговой марки «Виталюор»), реализуемые в магазинах «Виталюор» на территории Республики Беларусь в период с 29 апреля 2020 года по 25 июня 2020 года включительно.

Table with 2 columns: No, Наименование Игрового товара. Contains a list of various food products like BLENED А МЕД Зубная паста, йогурты, десерты, напитки, etc.

Table with 2 columns: No, Наименование товара собственной торговой марки «ВИТАЛЮОР». Contains a list of products like Жевательная резинка без сахара с ароматом фруктов, Шоколадный батончик Snickers, etc.

Таблица 2

Table with 2 columns: No, Наименование товара собственной торговой марки «ВИТАЛЮОР». Continuation of the list of products from the previous table.

Table with 2 columns: No, Наименование товара. Contains a list of various food products like Перец красный ВИТАЛЮОР, Кондиционер для белья ВИТАЛЮОР, Продукт из мяса птицы ВИТАЛЮОР, etc.

Table with 2 columns: No, Наименование товара. Contains a list of various food products like Подушечки ВИТАЛЮОР, Вода минеральная ВИТАЛЮОР «Боровая», Вода минеральная ВИТАЛЮОР «Боровая», etc.

Валерыі СЛАВУК:

«Я Добра арыентуюся ва ўяўным свеце, і прядумляць мне нічога не трэба»

Укнігарнях з'явілася новае выхшталонае чытво для дзяцей — з гэтага тыдня ў іх можна набыць кнігу «Вядзьмар, які рабіўся ваўком: Беларускае чарадзейнае казкі». Укладу зборнік унук Янкі Брыля Антон Францішак, аздобіў вядомы графік і кніжны ілюстратар Валерыі Славук, а выдаў Андрэй Янушкевіч. Зборнік утрымлівае трыццаць казак, запісаных на тэрыторыі Беларусі ў канцы XIX — пачатку XX стагоддзя. Мы скарысталі выхад кнігі як нагоду пагутарыць з Валерыем Славук, па фантастычных ілюстрацыях якога персанажы беларускага фальклору, хутчэй за ўсё, ўяўляюць сабе і вы. Гэта ён «намаляваў» народныя казкі, «Шляхціца Завальню» Яна Баршчэўскага ці «Вясну ўвосень» Уладзіміра Караткевіча. Ілюстрацыямі майстра і, дарэчы, прэфасара кафедры графікі Акадэміі мастацтваў аздоблены энцыклапедычнае выданне «Беларускі фальклор» і кніга «Чароўны свет: з беларускіх міфаў, паданняў і казак». Да таго ж майстар вядомы самастойнымі графічнымі работамі, а ўсё гэта аб'ядноўвае адразу пазнавальны стыль. Мы пагутарылі пра «Ведзьмара», беларускую кніжную графіку і тое, за што ў яго казачных малюнках папракалі мастака.

— Як ваш рэжым памяняўся ў сувязі з каранавірусам?

— Ды ніяк, толькі са студэнтамі мы сталі сустракацца не натоўпам, а індыўдуальна. Яны прыходзяць да мяне ў майстэрню, альбо, калі гэта неабходна, я іду ў Акадэмію. А так працую, як і раней: зараз саджуся за новую кнігу — не буду казаць якую, бо як толькі ляпнеш, усё зрываецца, але яна будзе электроннай, такога я яшчэ не рабіў. Хацеў крыху «падцягнуць» з афартамі, якімі я ўжо даўно сур'ёзна не займаўся, але аказалася, што ў мяне практычна скончыліся афортныя дошкі, а па іх трэба ехаць за мяжу. Мой сын жыве ў Швецыі, і мы планавалі прядумаць выставу ў Стакгольме, але і гэта адкладзецца на нейкі час. Я быў у Швецыі яшчэ летась, ездзіў і раней, а чатырнаццаць гадоў таму ў нас са студэнтамі там была выстава. Шведы любяць графіку — зайдзі ледзь не ў кожны дом і яе знойдзеш, лічыцца, што графіка павінна быць абавязкова. Жывапісныя работы ў Швецыі каштуюць дарага, як паўсюль, а графіка, па-першае, цэніцца асобна, па-другое, мае шмат цікавых майстроў.

— А дзе яшчэ графіка так цікавая?

— Патроху паўсюль, у нас таксама, проста ў Беларусі няма рынку як такога — з надзеяй, што ты праз салоны будзеш рэалізуюваць свае работы, можна адразу развітацца, бо яны калі і купляюцца, то рэдка і ў асноўным замежнікамі, якія цікавяцца менавіта графікай і шукаюць нешта ў свае калекцыі. Мастацкі рынак увогуле ў Беларусі знаходзіцца ў зачатку, альбо не ў зачатку — гэта ж ужо даўно цягнецца, — але ён так ці інакш являецца.

— Мы знаходзімся ў вашай майстэрні. Не так даўно кантраляры правярылі майстэрню сябра Саюза дызайнераў, пасля чаго ім былі выстаўлены непад'ёмныя рахункі. У вас нічога такога не адбылася?

— На гэты выпадак у мяне ёсць мае дыпламы: калі нехта прыйдзе, я іх выстаўлю — а там напісана: «Лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта» — і хай паспрабуюць што-небудзь сказаць (смяецца). Мастак павінен быць у майстэрні, я працую тут каля дзесяці гадоў і ўжо зросся з гэтым месцам. Калі што, давядзецца за яго змагацца. Паспрабуй выкурыць любую жывёлу з яе нары — будзе супраціўляцца да апошняга, таксама і мастака нельга выкурыць з яго майстэрні. Тое, што адбылася з сябрамі Саюза дызайнераў, было, падобна, нечым кшталту «давайце мы іх шуганём».

— У вас тут цэлая калекцыя графічных работ.

— Яны ўжо гадзі тры стаяць гэтыя афарты, усяго каля васьмідзясяці, я прадстаўляю ў прысвечанай майму юбілею выставе ў Палацы мастацтваў. Сюжэты прядуманы мною, але ў аснове ёсць нешта літаратурнае — я люблю чытаць і выкарыстоўваць прачытанае як матэрыял. Мне казалі, маўляў, вой, у цябе тут такія страшныя істоты, але нічога страшнага не бывае, уражанне залежыць ад таго, хто глядзіць. Амаль усё гэта зроблена ў Сенежы — ДOME творчасці пад Масквой. Ён адкрыўся адразу пасля вайны, у часы савецкай улады туды з'езджаліся мастакі з усяго Саюза. Пасля тэатральна-мастацкага інстытута я атрымаў двухгадовую стыпендыю ад Саюза мастакоў СССР — плацілі сто рублёў, і трэба было ездзіць у двухмесячны камандзіроўкі ў гэты Сенеж, працаваць і даваць справядзачы. Калі ты апраўдваў чаканні, стыпендыю прадаваў. Мы былі маладыя і маглі адно ў аднаго вучыцца — я тады пазнаёміўся з найлепшымі ў перспектыве мастакамі.

— Што да кнігі «Ведзьмар, які рабіўся ваўком» — колькі ілюстрацый вы для яе напісалі?

— Трынаццаць разваротаў, праўда, адзін не ўвайшоў, але нічога, ён быў самы нудны. І тэкставыя ілюстрацыі.

— Колькі часу займае такая праца?

— Шмат. Год таму мне пазваў Антон Францішак Брыль і

прапанаваў зрабіць ілюстрацыі да кнігі, а я быў заняты нечым іншым і не хацеў звязваць сябе ў гэты адным праектам, але ён узяў за мяне, у выніку за добрыя чэрці атрымліваюцца. І калі я працтаў рукапіс, падумаў, што сапраўды ёсць за што заціпацца. Яшчэ паўгода я ду-

боты, галоўнае, каб гэта было прафесійна. Дык вось у мяне чамусьці не атрымліваліся сур'ёзныя тэмы, у лепшым выпадку гэта было смешна, у выніку загадчыку кафедры Васілю Шаранговічу спадабаліся мае ідэі, і я змог зрабіць дыпломную работу па казкі.

— У цэлым магчыма ўсё, але не заўсёды трэба. Як можна праілюстраваць таго ж «Уліса» Джойса? Некаторыя кнігі першапачаткова не разлічаны на ўзнікненне візуальнага раду, іх нельга намаляваць альбо экранізаваць — толькі прачытаць, альбо ты схлусіш. У 2008 годзе

лясныя, а ёсць тыя, што на зіму абрастаюць белым футрам. І гэта не столькі фантастычная прядумка — у мяне ёсць урашэнне, што гэтыя істоты былі падгляджаны ў нейкім вымярэнні, бо прядумаць некаторыя рэчы, здаецца, проста немагчыма. Ёсць у нас, напрыклад,

не, хацелася б, каб выдавецтва больш займаліся з беларускімі мастакамі. Усё гэта неж непрадумана, няўстойліва, зыбка. Нават дзяржаўны выдавецтва не часта запрашаюць маладых ілюстратараў — стараюцца нешта рабіць сваім калектывам. Ёсць праблема і з аплатай: не хочучь плаціць мастаку, не ведаю чаму, гэта балючае пытанне, праз гэта церпіць уласна кніжная графіка. Раней ты здаваў работу і атрымліваў грошы, нават аванс маглі даць, усё астатняе — выдавецкая рызыка. Цяпер выдаўцы не хочучь рызыкаваць і плаціць мастаку толькі пасля таго, як прадаўся нейкі праэнт накладу. Я магу дазволіць сабе згадзіцца працаваць на такіх умовах, калі мне падабаецца задача, а моладзь першым чынам пытаецца пра ганарар, і правільна робіць. Я ілюстравалі пару кніжак у Маскве — мне заплацілі адразу. У Маскве і Пецярбургу шмат графікаў, але выдавецтва, бывае, запрашаюць беларускіх мастакоў, бо з намі можна дамовіцца на меншых сумы. А калі ў нас не плаціць, а там плаціць адразу, найлепшыя беларускія графікі займаюцца чужымі праектамі. Трэба ўсё ж плаціць за працу і ствараць канкурэнцыю, каб выбіраць мастакоў, а не браць першых, хто згадзіўся. У маркетынгавых аддзелах выдавецтваў павінны быць спрытныя людзі, а там сядзіць цёткі, якія кажучь, маўляў, як мы можам вам заплаціць, калі мы і самі заробкі кнігамі атрымліваем. Я тады кажу: давайце, так і працягвайце. У свеце добра арганізавана выдавецкая справа вельмі прыбытковая, але звычайна людзі стараюцца рухацца.

— А вы можаце ўзяцца за работу, якая вам не вельмі цікавая, але за яе прапануюць добры ганарар?

— У свой час даводзілася, цяпер я такіх рэчаў пазбягаю. Калі не вельмі хочацца працаваць, яно і не атрымліваецца, работы будучь прахадныя, нават калі сама кніга захапляльная. Не было гарантыі, што і мае ілюстрацыі да «Ведзьмара» атрымаюцца, таму што было шмат матэрыялу і ўзніклі пэўныя сумненні. Але добра, што гэтая кніга выйшла, — даўно ў нас беларускіх казак не выдавалі. Брыль сказаў, што ў яго яшчэ шмат матэрыялу.

— Ці бывала, што нехта прасіў вас папраціць ілюстрацыі?

— Бывала, і я папраўляў, але не моцна і толькі калі сам лічыў, што гэта варта зрабіць. А калі мяне папракалі, напрыклад, у тым, што на маім малюнку ву-

пыр сядзіць у труне, маўляў, навошта такое рабіць, я кажу: «Дык пачытайце тэкст, які вы мне далі, там гэта ёсць».

— Вы сталі ўсё больш адмаўляцца ад прапанов па стварэнні ілюстрацый. Чаму?

— Я дастаткова зрабіў для беларускай кніжнай графікі і хачу заняцца сваімі задумкамі, напрыклад, афартамі і вялікімі пяровымі малюнкамі. У мяне цяпер найлепшы перыяд жыцця — я сам сабе гаспадар, ніхто мяне не ганяе і нічога не патрабуе. Калі я пачынаў, займаўся тым, што давалі ў выдавецтва, — пісаў, памятаю, пра п'янераў, якія збіраюць металалом, і браў тое, што ніхто іншы браць не хацеў. Цяпер жа бяруся за тую працу, за якую хачу, і ў мяне шмат задумак па сваіх уласных графічных работах. Можна, гэта і згазім, але ж яны ў любым выпадку пасля мяне застануцца. Бывае, калі мастак сыходзіць з жыцця, яго творчасць пачынае карыстацца попытам. А бывае наадварот — пры жыцці ён атрымлівае прэміі, а памёр і — аказаўся нікому не патрэбны, нашы музеі такімі забітыя. Прычым гэта абсалютна непрадказальна, тут ёсць нейкі містыфізм: як Ван Гог, у якога пры жыцці купілі адзіную работу, і тое пакупніком быў брат, мог спадзявацца на такую пашану? Альбо Баціцці, якога трыста гадоў не ўспаміналі, а «Нарадзжэнне Венеры» ў рэшце рэшт стала культавай работай?

— А вышы творы, які думаеце, застануцца?

— Кожны мастак спадзяецца, што так, што ён робіць нешта значнае. Калі ў цябе няма слававольнай ноты, няма чаго займацца мастацтвам, бо ты нічога не даб'ешся. Оскар Уайльд добра пра гэта сказаў: «Мастак без прагі да славы — тое ж самае, што жанчына без прагі падабацца: абодва нудныя».

— Вы выкладаеце ў Акадэміі — ці шмат сёння ахвотных працаваць у кніжнай графіцы?

— Не сказаць, каб шмат. Менш за палову студэнтаў кафедры графікі, гэтым разам у мяне толькі дзве дыпломніцы працуюць з літаратурай: адна робіць станкавыя лісты па матэрыял сумненні. Але добра, што гэтая кніга выйшла, — даўно ў нас беларускіх казак не выдавалі. Брыль сказаў, што ў яго яшчэ шмат матэрыялу.

— Ці бывала, што нехта прасіў вас папраціць ілюстрацыі?

— Бывала, і я папраўляў, але не моцна і толькі калі сам лічыў, што гэта варта зрабіць. А калі мяне папракалі, напрыклад, у тым, што на маім малюнку ву-

Разварот з кнігі «Ведзьмар, які рабіўся ваўком».

маў, як гэта зрабіць, бо не хацелася паўтарацца, і, па-мойму, усё атрымалася. Ілюстрацыі такія далікатныя, па-беларуску лагодныя, без напружы. Ёсць шмат ілюстрацый агрэсіўных колераў кшталту фіялетавага, ружовага — я такія не ўспрымаю, хоць лічыцца, што дзіцячая кніга чым ярчэйшая, тым лепшая, але тут справа густу.

— Вы напісалі ўжо цэлы фантастычны свет беларускага фальклору...

— Я заняўся гэтым яшчэ з дыпломнай работы на народную казку «Удовін сын». Увогуле ў часы, калі я вучыўся ў інстытуце, лічылася, што на дыплом трэба браць сур'ёзную тэму: калі гэта кніжная графіка — Караткевіча альбо што-небудзь ваеннае кшталту Быкава, а калі ты робіш станкавую графіку — трэба паказаць чалавека ў працы альбо, зноў жа, на вайне. У часы Савецкага Саюза патрабаванні былі іншыя, ты устаўляўся ў пэўныя рамкі, цяпер жа, калі ласка, можаш рабіць і абстрактныя ра-

— Многія ўяўляюць і будучь уяўляць персанажы беларускага фальклору па вобразам, якія вы стварылі. А адкуль вы іх бераце?

— Гэта адбываецца само сабой. Некаторыя казкі я помню яшчэ з глыбокага дзяцінства, калі нават чытаць не умеў. Мая маці працавала прыбіральшчыцай у школе і прыносіла кнігі са школьнай бібліятэкі. Відаць, яны паўплывалі на маю фантазію. Мне запомніліся казкі братоў Грым з ілюстрацыямі Гюстава Дарэ: калі ў мяне пытаюцца, чаму маюць такіх пачвар, я раю паглядзець ілюстрацыі да еўрапейскіх казак, а там усё сур'ёзна, напужацца ж дзіцяці таксама цікава. Мне кажучь, што ўсе гэтыя вобразы мяне, напэўна, сніцця, але я імі ўжо даўно на «ты», яны мяне ўвогуле не пужаюць, я добра арыентуюся ў гэтым уяўным свеце, і прядумляць мне нічога не трэба. Персанажы, якіх не магу ўявіць, я проста не маю.

— Ці ёсць такія кнігі, якія немагчыма праілюстраваць?

— Зрабіць калі васьмідзясяці ілюстрацый, але адмаўляюся пісаць банальныя вобразы і тыя, якія не магу ўявіць. Экзархат, дарэчы, быў ён незадаволены — у выдавецтва прыйшлі лісты, дзе яго абвінавачвалі ў рэкламе чартаўшчыны. Пашанцавала, што кніга тады ўзяла дыплом у маскоўскім конкурсе, інакш невядома, што б з ёй было. Усё ж у свецкія справы царква не павінна ўмешвацца, тым больш я не сам усё гэта прядумляў, а выкарыстоўваў народныя вобразы.

— Вы добра арыентуецеся ў беларускім і замежным фальклору — у чым вам бацьчыца ўнікальнасць беларускага?

— Чаму мне і цікава з ім працаваць, бо ў нас шмат персанажы, якіх больш нідзе не сустранеш. Напрыклад, у нас шэсць відаў русалкаў, і не толькі прывабных тэлепільніц, але і страшных пачвар. Ёсць напалову змяняю русалкі, ёсць палявыя і

дзікія людзі з адным вокам, якія не працуюць, ляжаць пад дрэвамі і з трубкамі нападаюць на людзей, каб высмактаць іх кроў, — даволі нечаканая асацыяцыя з жыжарамі Афрыкі. Ёсць Мара, якая садзіцца і цісне чалавеку на грудзі, пакуль ён спіць, — яна нябачная, але калі рэзка прачнуцца, можна ўбачыць на сабе дзіўную пачвару. Некаторыя вобразы, вядома, пераклікаюцца з персанажамі іншых фальклораў, тут граніц не бывае, гэта людзей можна пасадзіць у межы.

— Ці ёсць у Беларусі кніжная графіка як з'ява, альбо гаворка ідзе пра асобных дзясачу і асобных выданняў?

— У любым выпадку яна не зачхла. Я ж у журы прэміі Цёткі для дзіцячых пісьменнікаў і ілюстратараў — у гэтым і мінулым гадах было прадстаўлена даволі шмат намінантаў.

— Як часта беларускія выдаўцы запрашаюць мастакоў да супрацы?

— Вельмі часта яны займаюцца перавыданнем, а канеш-

Арт

Мастакі выходзяць з ценю

Новы час дыктуе новыя падыходы: арганізатары мастацкіх імпрэз імкліва вучацца праводзіць іх з улікам абмежаванняў дыстанцыйнай і самаізаляцыяй. Так, штогадовы культурны праект «Мастак і горад», які прысвечаны сёлета 100-годдзю творчай суполкі УНОВІС, у сярэдзіне мая дзевяты раз адкрыецца на сталічнай плошчы Якуба Коласа — але ўпершыню ў анлайн-фармаце.

На працягу васьмі мінулых гадоў «Мастак і горад» выводзіў карціны за межы галерэй, музеяў і прыватных калекцый — з вузкага кола знаўцаў і прыхільнікаў у публічную гарадскую прастору, прычым не толькі мінскую — выстаўка праходзіла таксама ў Віцебску і Брэсце, расквечваючы будзённасць вуліц і адкрываючы, куды ўжо бліжэй, для шырокай публікі творчасць класікаў і сучаснікаў беларускага выяўленчага мастацтва — Марка Шагал, Казіміра Малевіча, Валяціцка Губарава, Георгія Скрыпнічэнкі, Мікалая Селешчука, а летась — Зоі Луцвіч і Зоі Літвінавай. Цяперашні пераход у анлайн-рэжым, які мяркуюць арганізатары, дазволіць шматразова павялічыць аўдыторыю і пайсці яшчэ далей — з гарадскіх вуліц і плошчаў наўпрост у кватэры ўсіх аматараў жывапісу, незалежна ад іх месцазнаходжання.

У гэтым сезоне выставачны праект, падтрыманы гарадскімі ўладамі Мінска і Віцебска, ладзіцца пад знакам #UNOVIS100 і прадставіць гледачам 32 работы айчынных мастакоў-авагардыстаў. Сярод аўтараў — жывапісцы з віцебскага мастацкага аб'яднання «Квадрат» Аляксандр Малей, Мікалай Дундзін, Віктар Шылко, Аляксандр Слепаў, Валерыі Чукін і Аляксандр Дасука, «Квадрат» дзейнічаў у Віцебску ў 1987—1994 гадах і, паводле ўласнага азначэння, «прэтэндаваў на самастойнасць і незалежнасць у дачыненні да творчасці і арганізацыі творчага працэсу»,

пры гэтым развіваў ідэі і асноўныя прынцыпы супрэматызму Казіміра Малевіча, а таму з поўным правам можа звацца спадчынікам УНОВІСа.

Дырэктар Віцебскага цэнтра сучаснага мастацтва Андрэй Духоўнікаў адносіць праект «Мастак і горад» да тых падзей, што не бяруцца з нідаккуль, а нібыта выходзяць з ценю: — Нягледзячы на модныя і нямодныя плыні, змены кан'юктур, з'яўленне і сыход новых рэалій, у Віцебску быў і ёсць свой, шмат у чым унікальны, культурны асяродак. У ім нарадзіліся і працягваюць нараджацца новыя ідэі, новыя мас-

такі. Можна гаварыць пра сувязь з самымі вялікімі імёнамі, праводзіць паралелі, але віцебскія мастакі, такія, якія яны ёсць, — якая індыўдуальнасць, асобы. У іх творчасці гучыць Віцебск, горад, людзі і тыя вобразы, што можна адчуць, паглядзеўшы работы, прадстаўленыя на выстаўцы».

Зрабіць гэта сёлета будзе як ніколі проста: «Мастак і горад» пераходзіць у анлайн-рэальнасць. Каб наведаць экспазіцыю, не трэба нават пакідаць кватэру — з 14 мая віртуальны тур па плошчы Якуба Коласа можна зладзіць на сайце праекта higminsk.by. На інтэрнэт-лакацыі ў панарамным фармаце будучь размешчаны белыя кубы з рэпрадукцыямі карцін. «Абыходзіць» канструкцыю, інтэрнэт-наведвальнікі змогуць разгледзець кожную работу з усіх бакоў, а пры націсканні на рэпрадукцыю адкрыецца фотаздымак высокай якасці. Карціны традыцыйна суправаджаюцца апісаніямі на беларускай, рускай і англійскай мовах.

У звыклым фармаце, на сапраўды, а не віртуальнай плошчы праект «Мастак і горад» 2020 года плануецца адкрыць, як толькі гэта дазволіць зрабіць эпідэміялагічная сітуацыя. Калі ўсё атрымаецца, экспазіцыя таксама прыедзе з Мінска ў Віцебск, дзе сто гадоў таму і нарадзілася творчае аб'яднанне УНОВІС.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота арганізатараў праекта.

Падзея

Творцы прадалі сваіх работ на 37 тысяч рублёў, каб дапамагчы медыкам

Падтрымкай беларускім медыкам у час распаўсюджвання каранавіруса стала дзейнасць мастакоў — з 15 да 22 красавіка на адмысловым анлайн-аукцыёне «Дзякуй!» кожны ахвотны мог набыць адзін са ста выстаўленых на продаж твораў і такім чынам адправіць грошы на сродкі індыўдуальнай аховы, абсталяванне і паўнаўтарнае харчаванне для медыцынскіх работнікаў.

Гэта была ініцыятыва вядомага мастака Руслана Вашкевіча і арт-дэзолага Аліны Саўчанка. Паводле ідэі, беларускія мастакі базываліся прадставіць свае работы да ўдзелу ў аукцыёне, які тым часам сабраў творы на любы густ ва ўсіх тэхніках — жывапіс, графіку, фатаграфію, скульптуру, дэкаратыўна-прыкладнае мастацтва. А таксама на любы кашалец — стартавая цэна вар'іравалася ад 10 да 5000 рублёў.

У праекце паўдзельнічалі калі ста аўтараў, сярод якіх сам Руслан Вашкевіч, а таксама Алег Ладзісаў, Жанна Калусніківа, Андрэй Басальга, Леся Пчолака, Сяргей Бялянок ды іншыя.

Новыя ўладальнікі выстаўленых твораў да заўтрашняга дня працягваюць адрасна пералічваць грошы на прызначаны ў дапамогу медыкам праекты, размешчаныя на фандрайзінгавай платформе MolaMola.

Вольга МЦКЕВІЧ.

Информация о деятельности
ОАО «Гранд Фэшен Хаус»
УНП 290671335, г. Брест, ул. Куйбышева, 13-40,
по состоянию на 31.12.2019 г.

Доля государства в уставном фонде ОАО «Гранд Фэшен Хаус» – 0%.
Количество акционеров – всего 45. В том числе: юридических лиц – 7, из них нерезидентов Республики Беларусь – 0, физических лиц – 38, из них нерезидентов Республики Беларусь – 2.

Наименование показателей	Единица измерения	за 2019 год	за 2018 год
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	рублей	0	0
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	16,70	13,53
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	0	0

Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Наименование показателя	Единица измерения	за 2019 год	за 2018 год
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	1946	1692
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	942	901
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	849	398
В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	1004	791
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-40	-108
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-115	-285
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	158	72
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	691	326
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	1595	902
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0	0
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	920	1257

Среднесписочная численность работающих – 39 человек.
Основные виды деятельности – сдача внаем собственного недвижимого имущества – 1946 тыс. рублей (100%).

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждена годовая отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2019 г.: 25 марта 2020 года.

Аудиторское заключение по бухгалтерской (финансовой) отчетности за период с 01.01.2019 г. по 31.12.2019 г. подготовлено 13 марта 2020 г. ИП Балабан А.В., ул. Жукова, 15А, кв. 4, г. Брест, РБ, регистрационный номер № 200689434. По мнению аудитора, бухгалтерская отчетность Открытого акционерного общества «Гранд Фэшен Хаус» отражает достоверно во всех существенных отношениях его финансовое положение на 01 января 2020 года и результаты финансово-хозяйственной деятельности за 2019 год. Аудиторское заключение опубликовано полностью на сайте ЕПФР. Правила корпоративного поведения применяются. Регламент работы ОАО «Гранд Фэшен Хаус» с реестром владельцев ценных бумаг утвержден решением Совета директоров 14.06.2019 г.

Положение о порядке ведения учета аффилированных лиц Общества утверждено решением совета директоров 14.06.2019 г.

Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет: www.gfh.by

Директор Д.В. Никич

Главный бухгалтер И.Ю. Аксёвич

Информация о деятельности
ОАО «Фирма «Элма»
УНП 200295587, г. Брест, ул. Куйбышева, 13,
по состоянию на 31.12.2019 г.

Доля государства в уставном фонде ОАО «Фирма «Элма» – 0%.
Количество акционеров – всего 923. В том числе: юридических лиц – 5, из них нерезидентов Республики Беларусь – 0, физических лиц – 918, из них нерезидентов Республики Беларусь – 5.

Наименование показателей	Единица измерения	за 2019 год	за 2018 год
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	рублей	0	0
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	5,43	5,41
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	0	0

Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Наименование показателя	Единица измерения	за 2019 год	за 2018 год
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	2 977	2 679
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	2 961	2 683
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	4	-213
В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	16	-4
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	4	5
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-16	-214
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	0	0
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	4	-213
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	401	397
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0	0
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	900	762

Среднесписочная численность работающих – 115 человек.
Основные виды деятельности – производство прочей вязанной и трикотажной одежды – 2 977 тыс. рублей (100%).

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждена годовая отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2019 г.: 25 марта 2020 года.

Аудиторское заключение по бухгалтерской (финансовой) отчетности за период с 01.01.2019 г. по 31.12.2019 г. подготовлено 06 марта 2020 г. ИП Балабан А.В., ул. Жукова, 15А кв. 4, г. Брест, РБ, регистрационный номер № 200689434. По мнению аудитора, бухгалтерская отчетность Открытого акционерного общества «Брестская трикотажная фирма «Элма» отражает достоверно во всех существенных отношениях его финансовое положение на 01 января 2020 года и результаты финансово-хозяйственной деятельности за 2019 год. Аудиторское заключение опубликовано полностью на сайте ЕПФР. Правила корпоративного поведения применяются. Регламент работы ОАО «Брестская трикотажная фирма «Элма» с реестром владельцев ценных бумаг утвержден решением Совета директоров 14.06.2019 г. Положение о порядке ведения учета аффилированных лиц Общества утверждено решением совета директоров 14.06.2019 г. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет: www.elma.by

С.В. Тарасов

Управляющий Т.С. Захарова

Информация об акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 31.12.2019

Организация:
ОАО «Лукомльэнергомонтаж»

Учетный номер платёжителя	300007839
Вид экономической деятельности	Строительно-монтажные работы
Организационно-правовая форма	Собственность негосударственных юридических лиц
Орган управления	Без ведомственной подчиненности
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	211162, Витебская обл., г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8
Дата утверждения: 17.04.2020 г.	Дата отправки: 22.04.2020 г.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2019 года

Активы	31 декабря 2019 года		31 декабря 2018 года	
	1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ				
Основные средства	110	509	398	
Нематериальные активы	120		1	
Доходные вложения в материальные активы	130			
Вложения в долгосрочные активы	140	2	2	
Долгосрочные финансовые вложения	150			
Отложенные налоговые активы	160			
Долгосрочная дебиторская задолженность	170			
Прочие долгосрочные активы	180			
ИТОГО по разделу I	190	511	401	
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ				
Запасы	210	516	451	
материалы	211	368	296	
животные на выращивании и откорме	212			
незавершенное производство	213	130	131	
готовая продукция и товары	214	18	24	
товары отгруженные	215			
прочие запасы	216			
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220			
Расходы будущих периодов	230	1		
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240			
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	649	371	
Краткосрочные финансовые вложения	260			
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	328	58	
Прочие краткосрочные активы	280			
ИТОГО по разделу II	290	1 494	880	
БАЛАНС	300	2 005	1 281	
Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2019 года	На 31 декабря 2018 года	
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
Уставный капитал	410	51	51	
Неоплаченная часть уставного капитала	420			
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	(9)		
Резервный капитал	440	251	171	
Добавочный капитал	450	453	453	
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	310	12	
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470			
Целевое финансирование	480			
ИТОГО по разделу III	490	1 056	687	
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
Долгосрочные кредиты и займы	510			
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520			
Отложенные налоговые обязательства	530			
Доходы будущих периодов	540			
Резервы предстоящих платежей	550			
Прочие долгосрочные обязательства	560			
ИТОГО по разделу IV	590			
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
Краткосрочные кредиты и займы	610	100		
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620			
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	847	592	
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	314	231	
по авансам полученным	632	247	222	
по налогам и сборам	633	119	70	
по социальному страхованию и обеспечению	634	40	17	
по оплате труда	635	124	51	
по лизинговым платежам	636			
составителям имущества (упредителям, участникам)	637			
прочим кредитора	638	3	1	
Обязательства, предназначенные для реализации	640			
Доходы будущих периодов	650	2	2	
Резервы предстоящих платежей	660			
Прочие краткосрочные обязательства	670			
ИТОГО по разделу V	690	949	594	
БАЛАНС	700	2 005	1 281	

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2019 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2019 года		За январь – декабрь 2018 года	
		1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	5 275	2 206		
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(4 157)	(1 851)		
Валовая прибыль	030	1 118	355		
Управленческие расходы	040	(402)	(299)		
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	716	56		
Прочие доходы по текущей деятельности	070				
Прочие расходы по текущей деятельности	080		(7)		
Прибыль (убыток) от инвестиционной деятельности	090	716	49		
Доходы по инвестиционной деятельности	100	16	2		
В том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	11			
Изменение отложенных налоговых обязательств	102				
Прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	1			
Расходы по инвестиционной деятельности	110				
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111				
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112				
Доходы по финансовой деятельности	120				
в том числе:					
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121				
прочие доходы по финансовой деятельности	122				
Расходы по финансовой деятельности	130	(194)			
в том числе: проценты к уплате курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132				
Прочие расходы по финансовой деятельности	133	(194)			
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(178)	2		
Налог на прибыль	150	538	51		
Изменение отложенных налоговых обязательств	160	(97)	(9)		
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	170				
Чистая прибыль (убыток)	210	441	42		
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220				
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	(46)	(30)		
Совокупная прибыль (убыток)	240	395	12		
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250				
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260				

Информация об акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 01 января 2020 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %) – 0.
5. Информация о дивидендах и акциях

Показатель	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	66	83
в том числе: юридических лиц	лиц	1	
в том числе: физических лиц	лиц	65	83
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей		
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей		
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей		
Фактически выплаченные на одну акцию	рублей		
Обеспеченность акции имуществом Общества	рублей	102,93	66,97
Количество простых акций, находящихся на балансе Общества	штук	1824	

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	5275,00	2206,00
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	4559,00	2150,00
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	538,00	51,00
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	716,00	56,00
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-7,00	
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-178,00	2,00
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	97,00	9,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	441,00	42,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	310,00	12,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей		
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей		

8. Среднесписочная численность работающих

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): 42210 Строительство трубопроводов – 93%.

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утвердился годовая баланс за отчетный год: 17 апреля 2020 г.

11. Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности: 28 февраля 2020 г. Наименование аудиторской организации (фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется) индивидуального предпринимателя), местонахождение (место жительства), дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей: Общество с ограниченной ответственностью «Белорусаудит»; 220020 г. Минск, пр-т Лобарейский, 89, к. 3, пом. 4; зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц индивидуальных предпринимателей за № 600506719 решением Мингосисполкома от 28.04.2000 г. № 465. Период, за который производится аудит: 2019 г. Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности – сведения о данных нарушениях: по нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Лукомльэнергомонтаж» на 31.12.2019 г., а также финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств, за год, закончившийся на эту дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь. Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме 23.04.2020 г. ЕПФР.

11. Дата и источник опубликования годового отчета эмитента открытого акционерного общества за отчетный год (только в составе годового отчета)

Дата опубликования	Место опубликования
25.04.2020 г.	ЕПФР
	Редакционно-издательское учреждение «Издатский дом «Звезда»
Директор	П.В. Глазко
Главный бухгалтер	А.В. Круподёр

БЛЖЭЙ ДА «СВЕТЛАЙ БУДУЧЫНІ»

ХОД САБАКАМ

У Пятра Сцяпанав

15.00	166	1	15.42	1,286	15.30	15.30	0.00	ملاذ للتأمين
8.30	16	4,000	8.74	1,959	8.72	8.72	0.00	ميدخلف للتأمين
13.36	528	2,919	13.96	1	13.86	13.86	0.00	البنائز اس اف
22.10	5	321	25.15	606	25.05	25.00	0.00	سلامة
9.51	3,741	136	9.98	467	9.80	9.80	-1.01	ولاء
13.14	280	1,720	14.70	136	14.62	14.70	0.00	الدرع العربي
13.00	1,350	2,882	13.98	1,000	13.90	13.96	0.00	سانس للتكافل
14.06	20	132	14.32	629	14.26	14.32	0.00	وفى للتأمين
					10.10	10.14	0.00	
					0.00	0.00	0.00	

Гэты тыдзень дакладна ўвойдзе ў найноўшую гісторыю «чорнага золата». Весткі з нафтавага рынку нават здолелі адсунуць з топаў сусветных інфармацыйных навінаў пра пандэмію каранавіруса. 20 красавіка ф'ючарсны кантракт на амерыканскую лёгкую нафту West Texas Intermediate (WTI) з пастайкай у май завяршыў гандлёвую сесію на адзнацы мінус 37,63 долара за бараль, сведчаць даныя амерыканскага біржавога апэратара CME Group. Прычым літаральна за некалькі гадзін кошт кантракту абваліўся амаль на \$56. Упершыню ў гісторыю на рынку паўстала сітуацыя, калі прадаўца «чорнага золата» гатовы даплачваць пакупнікам за яго куплю. «Нічога падобнага і блізка не было ў гісторыі», — узрушана пракаментаваў падзею сайту rbc.ru прафесар фінансаў Х'юстанскага ўніверсітэта Крэйг Піронг, спецыяліст па сярэньніх рынках. Раней гэта палічылі б камп'ютарнай памылкай, але цяпер адмоўныя цэны на «чорнае золата» — рэальнасць. Чаму ліхаманіць нафтавы рынак і да чаго гэта прывядзе?

У КУШЫНГУ — ПАД ЗАВЯЗКУ

Для пачатку трэба зазірнуць у мінулае. Рынак нафты WTI (West Texas Intermediate) ствараўся як рынак для прафесійных удзельнікаў — вытворцаў і пастаўшчыкоў сырой нафты, здабытчыкаў, перапрацоўшчыкаў і прафесійных трыйдараў, нагадвае Forbes. Гэта значыць, першапачаткова ён прызначаны для гандлю фізічнай або рэальнай нафтай паміж тымі, хто яе рэальна можа прапанаваць, і тымі, каму яна рэальна патрэбна ў якасці сыравіны. Па меры развіцця рынку на ім з'яўляліся не толькі спатывыя інструменты (калі аплата павінна адбыцца неадкладна), але і доўгатэрміновыя ф'ючарсныя кантракты. І механіка работы, і правілы рынку ствараліся для выгады фізічных пастаўшчыкоў. У прыватнасці, па змаганні мяркуецца, што набыты ф'ючарсны кантракт прадугледжвае абавязальства прадаўца даць аб'ём фізічнай нафты, а пакупнік — забраць яго (паказачы сховішча, куды яна павінна

быць змешчана, ці трубаправод, па якім яна павінна быць адпраўлена). Прычына, па якой кантракт на WTI з пастайкай у май днём аказаўся незапрацаваным, знаходзілася ў амерыканскім штате Аклахома, адзначыў rbc.ru. Там у горадзе Кушынг размешчана найбуйнейшае ў ЗША нафтавае сховішча. Толькі за два месяцы назваўся я ў ім запасы павялічыліся амаль напалову. Кушынг — гэта гіганцкі хаб па транспарціроўцы, перапрацоўцы і захоўванні «чорнага золата». Горад пачаў актыўна развівацца ў 1912 годзе адначасова з нафтавым бумам. Сёння гэты цэнтр адыгрывае ключавую ролю ў цэнаўтварэнні нафты WTI. Ф'ючарсныя кантракты на гэтую сыравіну, якія заключаюць трыйдары, агаворваюць, што яна павінна быць дастаўлена менавіта ў Кушынг. Калі гэта з прычыны перапоўненасці сховішчаў не магчыма (або ўяўляецца немагчымым у будучыні), то немотазгодная і купля кантракту. Дзякуючы свайму размяшчэнню — горад знаходзіцца ў цэнтры Злучаных Штатаў — Кушынг пачалі называць «сусвет-

ным перасячэннем нафтаправодаў». Ён звязвае вытворцаў «чорнага золата» пўднёвага ўзбярэжжа ЗША са спажывачамі ў паўночнай частцы краіны. Практычна ўся нафта і прадукты, якія вырабляюцца за яе і выкарыстоўваюцца ў ЗША, так ці інакш праходзяць праз інфраструктуру Кушынга. Па стане на мінулы год змяшчальнасць сховішчаў складала больш чым 90 мільянаў баралей. Гістарычна «чорнае золата» прыходзіла з узбярэжжа Мексіканскага заліва ў цэнтр ЗША, туды ж дастаўлялася сыравіна з радовішчаў Тэхаса і ішла далей — да цэнтраў нафтаправадоўкі. З ростам здабычы сланцавай нафты частка трубаправодаў была разгорнута ў бок узбярэжжа, але ў цэлым транспартная інфраструктура вакол Кушынга па-ранейшаму разлічана хутчэй на ўвоз, чым на вываз нафты.

Праблема захоўвання «чорнага золата» актуальная для многіх краін і вытворцаў. Даследаванне на гэтую тэму ў канцы сакавіка апублікавала кампанія IHS Markit, паведаміў rbc.ru. Ужо тады некаторыя краіны вельмі блізка падышлі да максімуму сваіх магчымасцяў захоўвання нафты. Сусветная патрэба ў ёй да канца сакавіка ўпала настолькі, што пры захаванні звычайных тэмпаў здабычы, напрыклад, у Нідэрляндах магчымасці захоўвання вычарпаліся б праз паўтара дня, а ў Расіі — праз восем дзён. Самая высокая «трываласць» у гэтым сэнсе ў Кітая — 52 дні.

Нафту захоўваюць не толькі на сушы, але і на вадзе — у танкерах. Сёлета ў красавіку аб'ёмы такога захоўвання дасягнулі гіганцкіх памераў. Па звестках з крыніц Reuters, да сярэдзіны гэтага месяца колькасць нафты на буйных танкерах дасягнула

K@НТЫНЕНТЫ

ВАРАЖБА НА БАРАЛІ

Што адбываецца на нафтавым рынку?

160 мільянаў баралей. Апошні раз супастаўныя лічбы былі зафіксаваны ў 2009 годзе — каля 100 мільянаў. Па інфармацыі Guardian, дзень арэнды аднаго супертанкера абыходзіцца ў 350 тысяч долараў.

Такі спосаб захоўвання выкарыстоўваецца ў першую чаргу для спекуляцыйнага гандлю. Буйныя кампаніі купляюць або арандуюць танкеры, запяўняюць іх нафтай у разліку на выгадны продаж у будучыні. У прыватнасці, гэта практыкуюць буйныя перавозчыкі нафты (напрыклад, Trafigura, Vitol або Gunvor) — яны дастаўляюць нафту і нафтапрадукты ад вытворцаў да канчатковага спажывача.

ГУЛЬНІ З СЫРАВАЙ

З часам нафта стала важным біржавым таварам не толькі для кампаній нафтавай галіны. Сутасныя прынцыпы фінансавага менеджменту схіляюць кампаніі да кіравання рызыкамі. Часта гэтага патрабуюць банкі, якія даюць фінансаванне, — для іх важная прадказальнасць грашовых патокаў пазычальніка. Зафіксаваць цану на пэўны энергетычны тавар складана, але паколькі цэны на такія тавары добра карэлююць з цаной на нафту, дастаткова зрабіць гэта праз рынак «чорнага золата». Акрамя таго, многія інвестыцыйныя стратэгіі таксама пачалі ўключыць у сябе ўкладанні ў сыравіну. Нарэшце, гэты высокаліквы інструмент адкрылі для сабе спекулянты ўсіх масцяў. У выніку сярэд удзельнікаў рын-

ку нафты ўжо даўно з'явілася мноства гульцоў, не зацікаўленых у фізічнай нафце, якія не маюць магчымасці што-небудзь з ёй зрабіць, але імкнучыся зарабіць на аперацыях з сыравінай. У многіх з іх на руках аказваюцца нават не адзінкавыя ф'ючарсы, а серыі ф'ючарсаў на кожны месяц, так званыя стрыпы.

У выпадку з ф'ючарсам на нафту WTI ёсць адна важная адметнасць. Ён з'яўляецца пастававым, а не «папяровым» — як, напрыклад, нафта на еўрапейскую нафту маркі Brent. Іншымі словамі, калі прыходзіць дата выканання здзелкі, пакупнік атрымае не грошы, а павялічаны з лічаной закрыццям,

а фізічную партыю тавару. І ён абавязаны гэты тавар забраць. У прынцыпе, на біржы NYMEX гандлюецца і папяровы ф'ючар на WTI, але абароты па ім мінімальныя, таму практычна ўсе гульцы і інвестары гандлююць пастававым інструментам.

У звычайнай сітуацыі гэта не праблема — ёсць мноства апэратараў, гатовых за вельмі невялікія грошы, долі цэнтаў з бараля, канвертаваць фізічную нафту ў папяровую, забраць фізічную нафту і выдаць за яе грошы, адзначае Forbes. Але ў апошні месяц адбылося некалькі падзей, якія парушылі гэтую схему, што стала ўжо звычайнай для многіх біржавых гульцоў. Трубаправоды, па якіх апошнія гады нафта ішла з Кушынга да узбярэжжа Мексіканскага заліва, былі разарваныя, і па іх сюды пайшла сланцавая наф-

та з басейна Пермійан, якая не знаходзіла збыту і гандлявалася з вялікім дысконтам. Такім чынам, у стратэгічным хабе аказаліся запаяваныя рэзервуары (бо захоўванне ў рэзервуарах таннейшае, чым у танкерах) і занятая труба, па якой «чорнае золата» можа тэрэтычна перамяшчацца да узбярэжжа, каб быць пагужаным на танкер. Калі б Кушынг знаходзіўся на узбярэжжы, праблема была б вырашана тэрміновымі прахтам. Але цяпер кантынентальнае размяшчэнне хаба згуляла з удзельнікамі рынку злы жарт. Пры гэтым свабодныя рэзервуары ў Кушынг усе яшчэ ёсць. Проста яны недасяжныя для замовы на споце — у іх нельга заліваць нафту, атрыманую ад трыйдарскіх аперацый. Гэта зроблена спецыяльна, каб біржавая ліхаманка не замінала рэальнаму сектару, для якога сховішчы і трубы Кушынга з'яўляюцца важнай часткай рэгулярнай лагістычнай схемы.

У выніку ў «чорны панядзелак» 20 красавіка ў апошнія гадзіны перад закрыццём біржы выявілася, што ёсць пэўная колькасць трымальнікаў кантракту, якія абавязаны забраць фізічную нафту. Пры гэтым рэальна яны куплялі гэтыя кантракты для разнастайных складаных фінансавых камбінацый і зусім не планавалі атрымаць рэальны тавар. Яны былі упэўненыя, што перапрададуць кантракты па звычайнай схеме, як заўсёды. Але гэтым разам так не адбылося. Высветлілася, што цяпер для пакупнікоў гэтыя аб'ёмы няма. У выніку цана на майскі ф'ючарс перайшла ў свабоднае падзенне. Пры гэтым ф'ючарс на наступны месяц з закрыццём ў канцы мая, які пачаў вызначаць цану на WTI з 21 красавіка, без праблем закрыўся на адзнацы каля \$20 за бараль. Гэта, вядома, таксама вельмі нізкая цана па мерках двухмесячнай даўніны і таксама на тры долара ніжэйшая, чым у пачатку дня, але зусім не ў адмоўнай зоне.

Зразумела, фізічна ніяка перапаўнення рэзервуараў нафтай ў ноч на 21 красавіка не адбылося, і тая сыравіна, якую

не змоглі прадаць нядачливыя трымальнікі ф'ючарсаў, проста засталася ў рэзервуарах Кушынга, але ім цяпер дэвядзецьца заплаціць вялікія штрафы за невыкананне сваіх абавязальстваў. Гэтая адмоўная цана закрыцця можа паўплываць на тыя кампаніі ў самых розных сегментах амерыканскай эканомікі, у чых кантрактах на пастаўку тавараў і паслуг была прапісана індэксацыя цэн з апорай на цану закрыцця нафтавага ф'ючарса, — такіх кантрактаў не так ужо мала. Але гэта найпрост не ўплывае на цану на іншых рынках нафты — на Brent або Urals, хоць і служыць напамінам, што інфраструктура захоўвання і транспарту перастае спраўляцца з лішкамі нафты з-за дысбалансу попыту і прапановы падчас глабальнага каранціну і прыпынення эканомікі.

ДА МІНУС 100 ДОЛАРАЎ?

І пандэмія, і цэнавая вайна маглі б і паасобку выклікаць узрушэнне энергетычных рынкаў. А разам яны проста перавярнулі ўсё з ног на галаву. Трыйдары, якія купляюць ф'ючарсныя кантракты, наогул не маюць намеру прымаць рэальныя бочкі нафты. Перапрацоўчыя кампаніі не спяшаюцца закупляць «чорнае золата» пры адсутнасці попыту на бензін і іншыя нафтапрадукты. Пры гэтым спыніць большую частку свідравін проста немагчыма.

Нафтавыя аналітыкі папярэджваюць, што на працягу некалькіх тыдняў цэны на «чорнае золата» упадуць у многіх рэгіёнах да нуля, а ў шэрагу выпадкаў — і ніжэй, паведамае Bloomberg. «Мы рухаемся да таго, каб вычарпаць магчымасці нафтаасховішчаў да канца мая — пачатку чэрвеня», — адзначае Фларыян Талер, кіраўнік аналітычнай кампаніі OilX, якая карыстаецца данымі спадарожнікаў для ацэнкі інфармацыі аб запаяванні нафтаасховішчаў.

Эксперты папярэджваюць, што адмоўныя цэны на нафту не маюць ніжняй мяжы, і пасля таго, што адбылося на гэтым тыдні, лічаць магчымым сям'я неверагодныя дагэтуль варыян-

ты. «Відавочна, што мы праходзім праз маштабны штодзённы крызіс кіравання на нафтавым рынку, — адзначаў Пол Сэнкэ з Mizuho Bank, галіновы аналітык які раней папярэджаў аб магчымасці падзення цэн на нафту ў адмоўную зону. — Ці можа кошт апусціцца да мінус \$100 за бараль у наступным месяцы? Цалкам магчыма».

Кітай, Індыя і шэраг іншых краін, у тым ліку тыя ж ЗША, цяпер энергетычна спяўняюць танную нафту і хутка запяўняюць апошнія свабодныя рэзервуары ў сваіх стратэгічных рэзервах. Звесткі са спадарожнікаў сведчаць аб тым, што нафтаасховішчы штотыдзень запаяваюцца на 50 мільянаў баралей — гэтага дастаткова, каб задаволіць патрэбы ў сыравіне Германіі, Францыі, Італіі, Іспаніі і Вялікабрытаніі разам узятых, адзначае Bloomberg. У Індыі рэзервуарныя магчымасці нафтаперапрацоўшчыкаў запаяваныя на 95 працэнтаў, цытуе Bloomberg крыніцы з трох найбуйнейшых нафтаперапрацоўчых кампаній краіны. Нідэрляндцы, па словах кіраўніка дзяржкампаніі NNPS Меле Кіары, будзе скарачаць здабычу нафты, таму што не мае вольных магчымасцяў для яе захоўвання. «Мы ўбачым адмоўныя цэны на нафту, прымчым вельмі адмоўныя», — перакананы заснавальнік нафтавага хэдж-фонда Andurand Capital П'ер Андэрсан. Ён адзначае, што нафтавы рынак стаў «небяспечным месцам для гандлю».

З 1 мая пачне дзейнічаць новае пагадненне АПЕК+, удзельнікі якога абавязаліся скараціць сутачную здабычу амаль на 10 мільянаў баралей, але нават гэтага рэкорднага зніжэння будзе відавочна недастаткова для памяншэння велізарнага разрыву паміж попытам і прапановай. Эксперты лічаць, што попыт на «чорнае золата» ў найбліжэйшы час не будзе моцна расці: гэты сведчыць пра тое, што сусветная эканоміка перажывае самы глыбокі спад з часоў Вялікай дэпрэсіі 1930-х. Але нізкія цэны на «чорнае золата» моцныя спрыяць больш хуткаму аднаўленню пасля заканчэння каранавіруснага крызісу.

Захар БУРАК.

Вёскі, якія знікаюць: апошнія жыхары

«ГЛЯДЖУ Ў АКНО, А ТАМ КАЗІНЯЯ МОРДА!»

Асаблівасці жыцця ў пушчы

Мы прыехалі тады да Марыі Андрэеўны ПАНЬКО акурат перад Вялікаднем. Прыехалі ў самую глыбіню Белавежскай пушчы, куды і трапіць можна, толькі калі атрымаеш дазвол. У Глыбокім Вугле засталася некалькі хат, гаспадары якіх гандлююцца сюды на лета. Тыповыя дачнікі. Нават шкада, што яны прапуюць прыгожую краваціцкую пару, той самы рай на зямлі, за які турысты звычайна плацяць вялікія грошы. Тут, у пушчы, — асаблівая цішыня, больш правільна сказаць, птушыны рознагалосы хор на фоне цішыні і лёгкага ветру ў кронах высокіх дрэў. Нібы няма астатняга свету з яго тлумам, пандэміяй ды іншымі наваламі.

ЧЫМ СТРАШНАЯ ВАЙНА?

Тут прайшло ўсё жыццё маёй гераіні, і да апошняга часу яна тут нават зівавала — адна. А цяпер стала зусім слабенкая, жыве ў сына Мікалая, чакане, калі сын з нявесткай пойдуч у адпачынак і прыедуць сюды разам, дзе ёй родныя сцены і роднае паветра, несумненна, прыбаўляюць здароўя. Марыя Андрэеўна нарадзілася ў суседняй вёсцы. Ёй было сем гадоў, як пачалася Вялікая Айчынная. Даросля ўсё бедавалі, гаварылі пра вайну, а яна не разумела, што ў той вайне такога страшнага: жылі як і раней. Да часу... Адзін з першых успамінаў яе дзяцінства — як бабуля накладвае ў торбу хлеба, сала, цыбулі і пасылае яе ў ельнік аднесці ежу збеглым палонным. Уздоўж граніцы на пачатку вайны было няма лагераў, з аднаго ўцяклі тады некалькі салдат. Хаваліся ў лесе. А немцы ўжо стаялі абпалы, яны рыхтавалі праграму ачысткі пушчы ад людзей. Вось бабуля і выпраўляла малую ў спадзяванні, што на дзіця ніхто не зверне ўвагі. Манечка і насіла тыя хатулькі, пакуль не вывезлі і саміх.

лавежская пушча была падораная Герынгу. Апошні плановаў зрабіць тут элітныя паліўнічыя ўгоддзі Райха. Усіх жыхароў лясных вёсак было загадана выселіць, а іх жытло спаліць, каб выключыць любую магчымую падтрымку партызан мясцовым насельніцтвам. Марыя Андрэеўна памытае, як выязджалі са сваёй вёскі. У іх сям'і было чацвёрта дзяцей, бабуля. Сем чалавек селі на падворы, і не засталася месца, каб пакласці хоць нейкія рэчы. Тады бацька вырапіў у староствы шэраг аднаго каня з возам, да воза прывязалі карову, забралі кураў, гусей.

АСАБЛІВЫ КАВАЛАК ХЛЕБА

Вывезлі іх у нейкую вёску пад Жабінкай. Як яна разумела, працавалі бацькі ў пана. Тыя гады ёй запомніліся пастаянным жаданнем паесці. У таго пана ці гаспадары ўдольна давалі толькі бульбу. Яшчэ бацькі па картках атрымлівалі ячменны хлеб. Вось на гэтых харчах і перабівалася вялікая сям'я, а дзіцячы арганізм старабуе добрага харчавання. Марыя Андрэеўна помніць, як яны, малыя, часта бегалі на чыгуначную станцыю — там часам перападала якая шукерка ці кавалак цукру. Там жа праезджалі салдаты. Вось аднойчы мадэжыры пачаставалі дзяцей падамжамым на масле белым хледам. «Гэта было так смачна, што за

ўсё жыццё я не змогла з чым-небудзь параўнаць тую асалоду, — кажа жанчына. — Хоць, вядома, так здалосся ад голаду — што ж там асаблівага магло быць у белым хлебе?»

Пасля вайны яны вярнуліся дадому, на паялішча. Хата спаленая, есці няма чаго. «З суседскімі дзецьмі хадзілі па хатах на Вялікдзень, было шчасце, калі ў кошыкі клалі яйкі. Нагараваліся. Шмат чаго ўжо забылася. Жылі, мусіць, як усё». Але паступова адбудавалі хату, завялі гаспадарку. У 1954 годзе вышла замуж і пераехала ў Глыбокі Вугал. Працавала ў калгасе, на работу даводзілася хадзіць далёкавата — у лесе ж калгасаў не было. Выгадавалі з мужам чацвярых дзяцей. Дзеці вырасталі, раз'ехаліся. Найбліжэй, у Каменскае, жыве сын Мікалай. Пра нявестку пажылая жанчына кажа, што тая яе добра даглядае. Такое ўражанне, што чым больш цяжкасцяў і выпрабаванняў яна пражыла, тым больш спагады і дабры-

ні, асаблівай лагоднасці назапашвала ў сабе. Марыя Андрэеўна гаворыць, што цяпер жыць добра. Пенсію плаціць своєчасова. Нават да яе адной увесць час прыязджала аўтакрама. Гандлёвае абслугоўванне лясных вёсак ажыццяўляе не спажывакааперацыя, а Нацыянальны парк. Жыццё ў запаведніку накладвае свой адбітак. Як ужо гаварылася, прыехаць сюды можна, толькі папярэдне атрымаўшы дазвол. Прыярытэт маюць паштова машына і транспарт экстранных службаў.

ЛЯСНЫЯ ГОСЦІ

У пушчы ўсе жывуць асабліва. Насельнікі векавага лесу адно аднаму надта не замінаюць і нічога не баяцца. Жанчына прывыкла за столькі гадоў, што на падворак могуць забегчы розныя звыры. Казулі і алені наогул бясстрашныя, часам пераскокваюць

цераз плот ды пасвяцця ля акна. А бывала і так: сядзіць яна з кубкам чаю, а ў акно зазірае казіная морда. Тады гаспадыня грукае чым-небудзь па аконнай раме, і пужлівыя козачкі разбягаюцца ў розныя бакі. Дзікі бессаромна рыюць каля самога плота, і што ты з ім зробіш? Хоць бульбы ды буркоў тут даўным-даўно ніхто не садзіў, яны па сваёй свінчай звычцы наробіць каля агароджы ямаў, толькі засыпай. Аднойчы да яе нават зубр завітаў. Давялося ўсялякімі падручнымі сродкамі ствараць шум, каб рагаты няпрошаны гоць сышоў. Марыя Пунько столькі гадоў пражыла ў пушчы, звычкі звыраў ведае — адразу зразумела, што не зусім звычайны зубр не наведваў. Найчасцей яны падыходзіць пад хату, калі ўдаецца ўнюхаць стажок сена на падворку. Нічога іншага здаровага зубра цікавіць не павінна. Хутчэй за ўсё, гэты быў хворы, яго прагналі са статку. Тым больш што непадалёк тады пасвіўся статак. І хоць падобныя яны на вялікі кароў, лепей усё ж быць ад іх далей, — разважае бабулька. — Хоць гэта, вядома, не ваўкі.

Сустрэчу з ваўкамі яна таксама згадала. Даўно ўжо, яшчэ калі быў жывы яе гаспадар, да іх неяк заявілася ваўчыца з вывадкам ваўчанят. Казалі, што тая прызвычалася хадзіць на ферму, а чаму ваўчыная сям'я з'явілася сюды і трапіла да іх, яны не зразумелі. Спужалі іх тады факелам, і яны пабеглі ў лес — больш не прыходзілі. Суседства з дзікімі насельніцкамі лесу Марыю ніколі не палохала. Наадварот, згадвае розныя выпадкі амаль са смехам: «Яны ж не кожны дзень сюды прыходзіць».

ВАЛАДАРКА-ВЯСНА

Цяпер яна жыве ў сына з нявесткай «на ўсім гатовым». А некалькі гадоў таму спраўлялася з хатняй

гаспадаркай самастойна. Дзеці зрабілі яе хату максімальна зручна для пражывання, градкі разбілі каля дому мініяцюрныя, нібы цацачныя, абы гаспадыня веселіся зрабіць. А на падворку была гаспадарка — тры курачкі і певень. Зранку бабуля Маня выпускала кураў, прыгледвала за імі. Вельмі ганарылася сваім певнем, які аднойчы біўся з каршуном і паспяхова вытрымаў абарону, пакуль гаспадыня з кіем не прытэпала і не стала крычаць. Тады драпежнік пакінуў двор. Для кураў, праўда, адгарадзілі валяроў з сеткай, але ж яна часам адпускала іх пагуляць па двары — вось каршун і падпільнаваў.

Летам Глыбокі Вугал ажывае, тут з'яўляюцца людзі, можна пачуць дзіцячы смех. А зімой яна больш бывала адна, нярэдка чула стрэльы. Побач — паліўнічыя ўгоддзі Нацыянальнага парку, так што спецыфічныя турысты-паліўнічыя даводзілася бачыць. Яны разам з егерам ці лесніком, бывала, заходзілі вады папіць. Раней Вялікдзень быў для яе асаблівым днём, бо ў гэты час збіраліся дзеці і ўнукі. Стол накрывалі ў алтаўцы, на мангале побач гатавалі шашлык. Гэтым разам святая яна сустрэла ў сям'і сына. Усё мяняецца. Назменныя толькі ясна, якая завалодала Глыбокім Вуглом, ды старадаўні крыж, што стаіць недалёка ад хаты бабулі Марыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

ОАО «АМКОДОР» – управляющая компания холдинга»

220013, г. Минск, ул. П. Бровки, 8, комн. 201.

ИНФОРМАЦИЯ об акционерном обществе и его деятельности (Форма 1)

4. Доля государства в уставном фонде эмитента – 7,07 % (всего, в процентах).

5. Количество акционеров, асго – 30411.

В том числе: юридических лиц – 26, из них – нерезидентов Республики Беларусь – 1, физических лиц – 3015, из них – нерезидентов Республики Беларусь – 10.

6. Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	-
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	45,13	86,97
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	419	419
В том числе: поступивших в распоряжение общества		419	419
Дата поступления акций на счет «депо» общества	Количество акций, штук		
26.12.2000	419		20 лет

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	105411	162816
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	132288,00	177907,00
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	-43865,00	-62008,00
В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	-26877,00	-15091,00
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-6127,00	-7487,00
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-10861,00	-39430,00
Налог на прибыль: изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	3,00	26,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	-43868,00	-62034,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	-119589,00	-75739,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	15177,00	21175,00
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	129592,00	153699,00
8. Среднесписочная численность работающих	человек	1637	1961

9. Основные виды продукции или виды деятельности: 28920 – производство машин и оборудования для горнодобывающих производств, подземной разработки и строительства; 28922 – производство машин для строительных, общественных и аналогичных работ; 28309 – производство прочих машин и оборудования для сельского и лесного хозяйства.

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров – 27.03.2020 г. Аудиторское заключение по бухгалтерской (финансовой) отчетности подготовлено 11.03.2020 г.

Аудит проведен: Общество с ограниченной ответственностью «АС Консалт», 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32, к. 301, зарегистрировано Минским горисполкомом 27.05.2015 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей с регистрационным номером 192482938.

Период, за который проводится аудит: за 2019 г.

Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности: По нашему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «АМКОДОР» – управляющая компания холдинга» по состоянию на 31 декабря 2019 года, финансовые результаты ее деятельности и изменение ее финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, заключивший на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме: 23.04.2020 ЕПОР.

13. Сведения о применении обществом свода правил корпоративного поведения: ознакомлены.

14. Официальный сайт Общества: www.amkodor.by

Руководитель: А.В. Ефимов
Главный бухгалтер: С.Н. Болкун

ЗАО «Белреализация» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ООО «Интеллер» (УНП 191752283) в лице управляющего по делу о банкротстве частного предприятия ООО «Юридический момент», тел. +375 (17) 397-73-07.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **14 мая 2020 г. в 09.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС
1	Компрессорно-конденсаторный блок МНАК/71 (1)	1 140,00
2	Компрессорно-конденсаторный блок МНАК/71 (2)	1 140,00
3	Компрессорно-конденсаторный блок МНАК/71 (3)	1 140,00
4	Компрессорно-конденсаторный блок МНАК/71 (4)	1 140,00
5	Компрессорно-конденсаторный блок МНАК/71 (5)	1 140,00
6	Дебиторская задолженность ООО «Магнус Групп»	118 238,33

Местонахождение предметов торгов – г. Минск, ул. Бабушкина, 15А, тел. для ознакомления и осмотра +37529 666-32-13.

Для участия в торгах необходимо в срок с 29.04.2020 г., 09.00 по 13.05.2020 г., 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайт BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗ3РФСВ30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код РБСВBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 5 % от начальной цены предмета торгов.

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лот, предложивший наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. Срок завершения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Звезда» от 04.04.2020 г.

О РЕАЛИЗАЦИИ ИМУЩЕСТВА ОАО «МонолитГрад»

Организатор торгов	ООО «Фрондера» (220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121, тел. +375 29 305 86 50 e-mail: info.torg@ortorg.by / сайт: ortorg.by) ОАО «МонолитГрад» (220037, Минск, ул. Доблаторская, д. 16А, комн. 11) в лице управляющего – ООО «ЛибертиЛекс» (220113, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1118-28, тел.: +375 17 395 89 17, +375 29 310 90 85
Продавец	Аукцион состоится 15.05.2020 в 12.00 (регистрация участников – с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121. В отношении Лота № 1 проводится третий повторный торги. Лот № 1 Пусковой комплекс 5.2 в многоэтажном жилом доме № 2 по генплану в квартале ул. Янковского-Горещко (незавершенное незаконсервированное капитальное строение) (местонахождение: г. Минск, ул. Янковского, д. 34)
Дата, время, место и форма проведения торгов	Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона, ознакомившись с информацией на сайте: ortorg.by . Число участников аукциона ограничено. Лицо для осмотра Объектов: Чопалас, 8 (029) 275 60 59. Дополнительная информация по предмету торгов – по телефону +375 29 308 28 97 (Анаидя)
Сведения о предмете торгов и порядке ознакомления с ним	Лот № 1 – 285 500,00 бел. руб. без НДС (п. 2.30.2 ст. 115 НК РБ) Шаг торгов – 5 % от начальной цены предмета аукциона. Сумма шага аукциона: Лот № 1 – 14 267,50 бел. руб. Победителем аукциона признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других участников. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявка на участие в них подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии приобрести лот по начальной цене, увеличенной на 5 %. Сумма задатка для участия в торгах – 10 % (Лот № 1 – 285 500,00 бел. руб.) от начальной цены предмета торгов. Для участия в торгах необходимо перечислить сумму задатка на р/с ВУЗ3АЛГА30122215570040270000 в отделении «НА Красной», ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера». Назначение платежа: «задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «МонолитГрад» (Лот №.), продаваемому участником № 1».
Начальная цена предмета торгов	Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121. Окончание приема заявлений – в 16.00 14.05.2020 г. Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой.
Шаг торгов	Победителем аукциона (претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость задатка на организационно и проведение открытого аукциона и затрат по размещению публикации и газете и на сайте bankfor.gov.by на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона.
Порядок проведения торгов	На Претендента на покупку распространяются правила и условия проведения аукциона, утвержденные Республикой Беларусь и Победителя аукциона. Вознаграждение аукциониста – 5 % от конечной цены предмета торгов
Размер, порядок и сроки внесения суммы задатка	Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организационно и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцати) дней со дня проведения аукциона.
Срок подписания договора купли-продажи предмета торгов	Оплата приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона.
Срок оплаты предмета торгов	Лот № 1 – в газете «Звезда» № 218 от 16.11.2019 г., № 246 от 28.12.2019 г., № 39 от 27.02.2020 г.
Ранее опубликованные объявления	Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения.
Дополнительная информация	Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», Указа Президента Республики Беларусь от 05.02.2013 № 63 «О некоторых вопросах правового регулирования процедур экономической несостоятельности (банкротства)»

ЗАО «Белреализация» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ЗАО «Райгазпромэнерго» (УНП 700003443) в лице ликвидатора Осипенко А.Г.

Публичные торги в электронной форме будут проведены 26 мая 2020 г. в 09.00–17.00 на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

Предмет торгов – Здание многофункциональное с инв. № 710С-74354, г. Бобруйск, ул. Гоголя, д. 188, здание котельной с инв. № 710С-2705, г. Бобруйск, ул. Гоголя, д. 188/1, здание распределительного устройства, с инв. №710С-74953, г. Бобруйск, ул. Гоголя, д. 188/2. Начальная цена предмета торгов – 147 868,29 бел. руб. без НДС. Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Телефон для ознакомления и осмотра: +37529 155-37-27.

Для участия в торгах необходимо в срок с 25.04.2020 г., 09.00 по 25.05.2020 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗ3РФСВ30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код РБСВBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лот, предложивший наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее десяти рабочих дней со дня проведения торгов.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ по объекту строительства «Многоквартирные жилые дома в микрорайоне Чижовка-6А в границах улиц Уборевича–Чижевских–Корзюки». Жилой дом № 3 по генплану

Информация о застройщике: Государственное производственное объединение «Минскстрой», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А; режим работы: пн–пт – 8.30 до 17.45, пт – 8.30 до 16.30, перерыв 13.00–14.00; тел.: +375 29 32 226-03-01.
Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.
Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение 3 лет, предшествующих опубликованию настоящей проектной декларации, с указанием фактических сроков строительства:
– жилой дом № 60 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: июль 2017 г. – февраль 2019 г.;
– жилой дом № 58 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: январь 2018 г. – февраль 2019 г.;
– жилой дом № 56 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: ноябрь 2017 г. – март 2019 г.;
– жилой дом № 70 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: июнь 2018 г. – сентябрь 2019 г.;
– жилой дом № 68 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: сентябрь 2018 г. – октябрь 2019 г.;
– жилой дом № 72 по ул. Скрипникова, фактические сроки строительства: январь 2019 г. – декабрь 2019 г.

Информация об объекте строительства: ГПО «Минскстрой» осуществляет строительство объекта «Многоквартирные жилые дома в микрорайоне Чижовка-6А в границах улиц Уборевича–Чижевских–Корзюки». Жилой дом № 3 по генплану.
Сведения об этапах строительства и сроках его реализации: Начало строительства – 28 февраля 2020 г.
Предполагаемый срок ввода объекта в эксплуатацию в соответствии с ПОС – 14 апреля 2021 года.
Результат государственной экспертизы проектной документации: Положительное экспертное заключение РПУ «Главогосстройэкспертиза» от 10.02.2020 № 853-15/19.
Сведения о месте нахождения объекта строительства: г. Минск, территория в границах улиц Уборевича–Чижевских–Корзюки.
Характеристика объекта строительства: Проектом предусмотрено строительство односекционного 19-этажного 132-квартирного жилого дома в конструкциях серии М111-90, разработанной ОАО «МАПИД», с техническим подпольем, «теплым» техническим чердаком, востроекном помещением товарищества собственников на первом этаже здания, плоской рулонной кровлей с организованным внутренним водостоком. Внутренняя отделка квартир: стены и перегородки – акриловая покраска (ванны и санузлы); оклейка обоями (жилые комнаты); покрытие полов – плитка керамическая для пола, ГОСТ 6787-2001 (ванны и санузлы); линолеум на тепловоздухоизолирующей подоснове (жилые комнаты, прихожие, внутриквартирные коридоры, кладовые кухни, кухни); отделка потолков – акриловая покраска. Наружные стены здания запроектированы из сборных железобетонных трехслойных панелей в утепляющем слое; внутренние стены и перегородки – из сборных железобетонных панелей. Заполнение оконных проемов (оконные блоки, балконные двери) выполняется из деревянного профиля со светопрозрачным заполнением из двухкамерного стеклопакета. Устройство мусоропровода проектом не предусмотрено.
Количество объектов долевого строительства, предлагаемых для заключения договоров: Предлагается 132 объекта долевого строительства для заключения договоров. **Цены на объекты долевого строительства:**

Звезда 25 красавика 2020 г.

ИНФАРМБЮРО 11

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ по объекту «Район жилой усадебной застройки деревни Зацень». 4-й пусковой комплекс. 1-я очередь строительства. Комплексная жилая застройка участка по ул. Зацень, 6

Сведения о застройщике:
1. Государственное предприятие «УКС Центрального района г. Минска» решением Мингорисполкома от 18.01.2004 зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190580566. Юридический адрес: 220035, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 7. Режим работы: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15. Обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.
Выполняя функции заказчика, в течение последних трех лет Застройщиком построены и введены в эксплуатацию объекты:
– жилой дом № 76 по ул. Камарская, фактический срок строительства – 15 месяцев;
– жилой дом № 75 по ул. Нововиленская, фактический срок строительства – 9 месяцев;
– жилой дом № 121 по пр-ту Победителя, фактический срок строительства – 18 месяцев;
– жилой дом № 15 по ул. Павлины Медёлки, фактический срок строительства – 9 месяцев;
– жилой дом № 5 по ул. Павлины Медёлки, фактический срок строительства – 10 месяцев;
– жилой дом № 20 по ул. Выготского, фактический срок строительства – 13 месяцев;
– жилой дом № 7 по ул. Павлины Медёлки, фактический срок строительства – 8 месяцев.

Целью строительства района жилой усадебной застройки деревни Зацень, 4-го пускового комплекса, 1-й очереди строительства, комплексной жилой застройки участка по ул. Зацень, 6, общей площадью проектируемых жилых 10 551,56 кв. м – увеличение уровня обеспеченности населения жильем.
Строительство осуществляется за счет средств физических и юридических лиц.
Начало строительства объекта – декабрь 2016 г.
Предварительный срок приема в эксплуатацию объекта – декабрь 2020 г.
По проектно-сметной документации получено положительное заключение РПУ «Госстройэкспертиза по г. Минску» от 01.08.2016 № 449-15/16, от 07.04.2017 № 91-15/17, от 26.07.2017 № 515-17/17, от 24.05.2018 № 219-15/18.
Земельный участок передан Государственному предприятию «УКС Центрального района» решением Мингорисполкома от 08.09.2016 г. № 2596.
Получено разрешение Госстройнадзора от 22.12.2016 г., 27.02.2017, 28.03.2017 № 209К-054/16, извещением инспекции Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску от 29.05.2018 г.
Генеральный подрядчик – ОАО «Стройтрест № 1» (договор генподряда № 15 от 02.12.2016, № 15/1 от 26.10.2018).

В коммунальную собственность г. Минска для переселения граждан из жилых домов, подлежащих сносу в связи с предоставлением земельных участков под жилищное строительство, безвозмездно передается 6,7 % общей площади:
– блокированный жилой дом на 8 квартир № 8, 9, 10, 11 по генплану;
– усадебные жилые дома № 12, 13, 22, 25, 26, 27 по генплану;
– блокированный жилой дом на 5 квартир № 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 по генплану.
Проектируемые жилые одноквартирные и блокированные дома расположены на территории района усадебной застройки Зацень.

Блокированные жилые дома на 2 квартиры №№ 3, 4 по генплану.
Блокированный жилой дом на 2 квартиры запроектирован двухэтажным в жилой части здания, одностанком в части помещений хранения автомобилей. Здание без подполья, с холодным неэксплуатируемым чердаком, кровля стропильная скатная с организованным наружным водостоком. Размеры в крайних осях 23,0х10,4 м. Высота от пола первого этажа до пола второго этажа жилой части – 3,0 м, ориентировочная высота второго этажа – 2,6 м. Высота гаража – 3 м. Отметка конька кровли +8,510. В жилой части здания предусмотрены помещения: на 1-м этаже – холл (гостиная), кухня, санузел, мини-котельная, тамбур; на 2-м этаже – три спальни, гардеробная, санузел, коридор. **Часть межкомнатных перегородок показана условно как вариант планировки.**

Связь между этажами осуществляется по внутренней лестнице. К жилой части прилегает гараж на 1 машиноместо с доступом из холла на 1этаже. Встроенная мини-котельная запроектирована с отдельным входом (со стороны дворового фасада) и окном.
Наружные стены жилой части здания предусмотрены из керамзитобетонных блоков толщиной 400 мм с утеплением. Наружные стены гаража – из кирпича толщиной 250 мм.
Внутренние перегородки запроектированы из пустотелого кирпича, толщиной 120 мм, в помещениях с влажным режимом – из полнотелого.
Окна приняты ПВХ с заполнением двухкамерными стеклопакетами (расчетное сопротивление теплопередаче не менее 1,0 кв. м град С/Вт). Наружные двери – стальные.

Начальная отделка:
– стены, цоколь – декоративно-защитный состав;
– металлические элементы фасадов, кровля – заводская отделка;
– ограждение крылец – покраска эмалью ПФ-115 по грунтувке;
– облицовка ступеней и площадок – керамическая плитка.
Внутренняя отделка – проектом предусмотрена черновая подготовка под финишную отделку, установка внутриквартирных дверей не предусмотрено.
Кухни, санузлы, мини-котельная, тамбур, гараж на 1 машиноместо, на 2-м этаже – общая комната, две спальни, санузел. **Часть межкомнатных перегородок показана условно как вариант планировки.**

Связь между этажами осуществляется по внутриквартирной лестнице. Встроенная мини-котельная запроектирована с отдельным входом (со стороны дворового фасада) и окном. Из кухни предусмотрен выход на участок, примыкающий к дворовому фасаду.
Наружные стены жилой части здания предусмотрены из керамзитобетонных блоков толщиной 400 мм с утеплением. Внутренние стены – из кирпича толщиной 250 мм.
Внутренние перегородки запроектированы из пустотелого кирпича толщиной 120 мм, в помещениях с влажным режимом – из полнотелого.
Окна приняты ПВХ с заполнением двухкамерными стеклопакетами (расчетное сопротивление теплопередаче не менее 1,0 кв. м град С/Вт). Наружные двери – стальные.

Наружная отделка:
– стены, цоколь – декоративно-защитный состав;
– металлические элементы фасадов, кровля – заводская отделка;
– ограждение крылец – покраска эмалью ПФ-115 по грунтувке;
– облицовка ступеней и площадок – керамическая плитка.
Внутренняя отделка – проектом предусмотрена черновая подготовка под финишную отделку, установка внутриквартирных дверей не предусмотрено.

В каждой квартире блокированного 2-этажного жилого дома запроектированы самостоятельные системы хозяйственно-питьевого холодного и горячего водоснабжения и бытовой канализации.
Источником теплоснабжения жилых домов являются одноконтурные газовые котлы.
Блокированные жилые дома на 8 квартир №№ 8, 9, 11 по генплану.
Блокированный жилой дом на 8 квартир запроектирован двухэтажным. Здание без подполья, с холодным неэксплуатируемым чердаком, кровля стропильная скатная с организованным наружным водостоком. Размеры в крайних осях 71,6х10,4 м (для дома №№ 8, 11), 71,6х14,9 м (для дома № 9). Высота от пола первого этажа до пола второго этажа жилой части – 3,0 м, ориентировочная высота 2-го этажа – 2,6 м. Высота здания от отметки пола первого этажа до конька кровли – 8,83 м.

В каждой квартире предусмотрены помещения: на 1-м этаже – холл (гостиная), кухня, санузел, мини-котельная, тамбур, гараж на 1 машиноместо, на 2-м этаже – общая комната, две спальни, санузел. **Часть межкомнатных перегородок показана условно как вариант планировки.**
Связь между этажами осуществляется по внутриквартирной лестнице. Встроенная мини-котельная запроектирована с отдельным входом (со стороны дворового фасада) и окном. Из кухни предусмотрен выход на участок, примыкающий к дворовому фасаду.
Наружные стены жилой части здания предусмотрены из керамзитобетонных блоков толщиной 400 мм с утеплением. Внутренние стены – из кирпича толщиной 250 мм.
Внутренние перегородки запроектированы из пустотелого кирпича толщиной 120 мм, в помещениях с влажным режимом – из полнотелого.
Окна приняты ПВХ с заполнением двухкамерными стеклопакетами (расчетное сопротивление теплопередаче не менее 1,0 кв. м град С/Вт). Наружные двери – стальные.

Наружная отделка:
– стены, цоколь – декоративно-защитный состав;
– металлические элементы фасадов, кровля – заводская отделка;
– ограждение крылец – покраска эмалью ПФ-115 по грунтувке;
– облицовка ступеней и площадок – керамическая плитка.
Внутренняя отделка – проектом предусмотрена черновая подготовка под финишную отделку, установка внутриквартирных дверей не предусмотрено.

Связь между этажами осуществляется по внутриквартирной лестнице. Встроенная мини-котельная запроектирована с отдельным входом (со стороны дворового фасада) и окном. Из кухни предусмотрен выход на участок, примыкающий к дворовому фасаду.
Наружные стены жилой части здания предусмотрены из керамзитобетонных блоков толщиной 400 мм с утеплением. Внутренние стены – из кирпича толщиной 250 мм.
Внутренние перегородки запроектированы из пустотелого кирпича толщиной 120 мм, в помещениях с влажным режимом – из полнотелого.
Окна приняты ПВХ с заполнением двухкамерными стеклопакетами (расчетное сопротивление теплопередаче не менее 1,0 кв. м град С/Вт). Наружные двери – стальные.

Наружная отделка:
– стены, цоколь – декоративно-защитный состав;
– окна – заводская отделка;
– металлические элементы фасадов, кровля – заводская отделка;
– ограждение крылец – покраска эмалью ПФ-115 по грунтувке;
– облицовка ступеней – керамическая плитка.
Внутренняя отделка – проектом предусмотрена черновая подготовка под финишную отделку, установка внутриквартирных дверей не предусмотрено.
Квартиры для проживания инвалидов проектом не предусмотрены.
В каждой квартире блокированного 2-этажного жилого дома запроектированы самостоятельные системы хозяйственно-питьевого холодного и горячего водоснабжения и бытовой канализации.
Источником теплоснабжения жилых домов являются одноконтурные газовые котлы.

Блокированный жилой дом на 5 квартир № 15 по генплану.
Блокированный жилой дом на 5 квартир запроектирован двухэтажным. Здание без подполья, с холодным неэксплуатируемым чердаком, кровля стропильная скатная с организованным наружным водостоком. Размеры в крайних осях 44,8х10,4 м. Высота от пола первого этажа до пола второго этажа жилой части – 3,0 м, ориентировочная высота 2-го этажа – 2,6 м. Высота здания от отметки пола первого этажа до конька кровли – 8,83 м.
В каждой квартире предусмотрены помещения: на 1-м этаже – холл (гостиная), кухня, санузел, мини-котельная, тамбур, гараж на 1 машиноместо, на 2-м этаже – общая комната, две спальни, санузел. **Часть межкомнатных перегородок показана условно как вариант планировки.**
Связь между этажами осуществляется по внутриквартирной лестнице. Встроенная мини-котельная запроектирована с отдельным входом (со стороны дворового фасада) и окном. Из кухни предусмотрен выход на участок, примыкающий к дворовому фасаду.
Наружные стены жилой части здания предусмотрены из керамзитобетонных блоков толщиной 400 мм с утеплением. Внутренние стены – из кирпича, толщиной 250 мм.
Внутренние перегородки запроектированы из пустотелого кирпича толщиной 120 мм, в помещениях с влажным режимом – из полнотелого.
Окна приняты ПВХ с заполнением двухкамерными стеклопакетами (расчетное сопротивление теплопередаче не менее 1,0 кв. м град С/Вт). Наружные двери – стальные.

Наружная отделка:
– стены, цоколь – декоративно-защитный состав;
– окна – заводская отделка;
– металлические элементы фасадов, кровля – заводская отделка;
– ограждение крылец – покраска эмалью ПФ-115 по грунтувке;
– облицовка ступеней – плитка.
Внутренняя отделка – проектом предусмотрена черновая подготовка под финишную отделку, установка внутриквартирных дверей не предусмотрено.
Квартиры для проживания инвалидов проектом не предусмотрены.
В каждой квартире блокированного 2-этажного жилого дома запроектированы самостоятельные системы хозяйственно-питьевого холодного и горячего водоснабжения и бытовой канализации.
Источником теплоснабжения жилых домов являются одноконтурные газовые котлы.

3. Для привлечения должников к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий из категории многодетных семей, предлагается 31 жилое помещение без выполнения внутренних отделочных работ:
3.1. 1 (одна) квартира в блокированном жилом доме на 2 квартиры № 3 по генплану (ул. Пильницкая, д. 6) общей площадью 137,25 кв. м, стоимостью за 1 кв. м в пределах нормативной площади 1 879,39 (одна тысяча восемьсот семьдесят девять рубль 39 копеек), в пределах площади, превышающей нормативную, – 2 578,55 (две тысячи пятьсот семьдесят восемь рубль 55 копеек);

3.2. 2 (две) квартиры в блокированном жилом доме на 2 квартиры № 4 по генплану (ул. Пильницкая, д. 8) общей площадью 137,25 кв. м, стоимостью за 1 кв. м в пределах нормативной площади 1 877,23 (одна тысяча восемьсот семьдесят семь рубль 23 копейки), в пределах площади, превышающей нормативную, – 2 575,47 (две тысячи пятьсот семьдесят пять рубль 47 копеек);

3.3. 8 (восемь) квартир в блокированном жилом доме на 8 квартир № 8 по генплану (ул. Пильницкая, д. 1) общей площадью от 127,66 до 128,86 кв. м, стоимостью за 1 кв. м в пределах нормативной площади 1 836,46 (одна тысяча восемьсот тридцать шесть рубль 46 копеек), в пределах площади, превышающей нормативную, – 2 516,11 (две тысячи пятьсот тридцать шесть рубль 11

Жывая прырода

НЕ МЫШ І НЕ ПТУШКА

Кажаны — карысныя жывёлы, а не «інкубатары хвароб»

Нападаюць без прычыны, сілкуюцца выключна крывёй і пераносцяць мноства смяротных захворванняў — напэўна, няма жывёл, пра якіх існуе стэрэатып больш, чым пра кажану. Негатыўнае стаўленне да звяркоў абвастрылася пасля таго, як навукоўцы выказалі здагадку, што рукакрылыя могуць быць крыніцай COVID-19. Але ў агонь падліваюць і СМІ, называючы кажану «інкубатарам хвароб» і «самым небяспечным жывёлам». Як вынік, у некаторых краінах звяркоў масава знішчаюць, спадзеючыся такім чынам спыніць распаўсюджванне новага каранавіруса. Якія на самай справе кажаны і чаму нам трэба іх не баяцца, а ратаваць, расказаў старшы навуковы супрацоўнік лабараторыі малекулярнай заарлогі ІНПЦ НАН Беларусі па біярэсурсах Аляксей ШПАК.

ПРАЖЭРЛІВЫЯ І КАРЫСНЫЯ

У свеце налічваецца каля 1400 відаў кажану, большасць з якіх жыве ў тропіках. У Беларусі сустракаецца толькі 19 відаў гэтых жывёл. Ходзяць міфы, быццам рукакрылыя сілкуюцца выключна крывёй, і часткова гэта звязана з фільмамі жахаў, дзе звяркі нярэдка паўстаюць у вобразе вампіраў. На самай справе харчовая «спецыялізацыя» ў іх вельмі шырокая: хтосьці есць садавіну, а хтосьці — рыбу. Праўда, тры віды кажану ўсё ж п'юць кроў, але пераважна хатніх жывёл. І жывуць яны толькі ў Цэнтральнай і Паўднёвай Амерыцы. Усе еўрапейскія рукакрылыя, у тым ліку і беларускія, з'яўляюцца выключна насякомаеднымі.

Кажаны — вельмі пражэрлівыя звяркi, — падкрэсліў Аляксей Шпак. — За ноч яны з'ядаюць такую масу насякомых, якая складае каля паловы масы іх уласнага цела. Умоўна кажучы, калі мышка важыць 10 грамаў, то яна ловіць каля 5 грамаў насякомых, большасць з якіх шкодзіць сельскай і лясной гаспадарцы. Атрымліваецца, кажаны як драпежнікі апошняга парадку выступаюць у якасці рэгулятараў колькасці насякомых-шкоднікаў. Гэта важная экалагічная роля. Амерыканскія экалагі падлічылі, што рукакрылыя дапамагаюць фермерам эканоміць мільярдныя долары, якія пайшлі б на куплю інсектыцыдаў і іншых сродкаў для барацьбы са шкоднікамі.

Кажаны могуць паніжаць тэмпературу свайго цела, прыстасоўваючыся да навакольнага асяроддзя.

ДОЎГАЖЫХАРЫ

Максімальны ўзрост кажану, зафіксаваны навукоўцамі, перавышае 43 гады. Гэта даўна, бо ў цеплакроўных жывёл працягласць жыцця звязана з памерамі іх цела, таму слон жыве даўжэй, чым хамік. Аднак рукакрылыя выбываюцца з агульнага правіла. Гэтак да цяперашняга часу няма адназначнага тлумачэння, толькі шэраг гіпотэз. Доўгажыцтва звязваюць і з начным спосабам жыцця звяркоў, і з тым, што яны мала кантактуюць з драпежнікамі. Дарэчы, няма жывёл, якія спецыяльна палююцца на кажану, яны могуць стаць толькі выпадковай здабычай соў або куніцаў.

Доўгажыцтва гэтых рукакрылых можа тлумачыцца тым, што прыблізна палову жыцця яны праводзяць у спячцы, падчас якой у іх вельмі моцна зніжаецца тэмпература цела і затрымліваецца хуткасць абменных рэакцый. А яшчэ ў звяркоў цікава працуюць целамеры — канцэнтрыя ўчасткі храмасом. З узростам яны ва ўсіх скарачаюцца, а ў кажану ферменты

целамеры гэтаму процідейнічаюць, — адзначыў спецыяліст.

УРАЗЛІВЫЯ І ВЕЛМІ РЭДКІЯ

Існуе шмат фактараў пагрозы кажанам. Умоўна іх можна падзяліць на натуральныя і антрапагенныя. Да першых адносіцца нізкая пладавіцасць жывёл. За год яны нараджаюць аднаго-двух дзіцянят, ад чаго іх колькасць не можа расці хутка. Але больш за ўсё непрыемнасцяў рукакрылым прыносіць чалавек. Так, гэтыя жывёлы вельмі адчувальныя да змен навакольнага асяроддзя, іх можна назваць экалагічнымі індикатарамі. Высечка лясоў, узворванне зямель і іншая дзейнасць вядуць да гібель кажану, бо яны не паспяваюць прыстасавацца да новых умоў. Вельмі небяспечныя для рукакрылых хімікаты, якія выкарыстоўваюцца ў сельскай гаспадарцы. Пэўную шкоду гэтым жывёлам наносіць ветразэнергетыка: яны, як і птушкі, гінуць ад ветракоў.

Наасуперак распаўсюджванню меркаванню, кажаны выдатна бачаць, але прывыклі спадзявацца не толькі на свае вочы, але і на рэхалакацыю. Жывёлы ўтвараюць гукі на частотах, недаступных чалавечаму вуху, а затым улоўліваюць іх рэха.

Кажаны не будуць сабе гнёздаў, таму часта жывуць у шматпавярховых дамах паміж панэлямі, блокамi, у любых шчылінах. Вядома, гэта варта ўлічваць пры правядзенні любых рамонтных работ. Сховішчамі для мацярынскіх калоній могуць быць і дуплы старых дрэў, таму іх па магчымасці неабходна захоўваць.

У Еўропе існуе стэрэатыпнае, негатыўнае стаўленне да кажану. Таму важна праводзіць інфармацыйную работу з насельніцтвам, каб не было такіх выпадкаў, як у Брэсцкай крэпасці, калі вандалы знішчылі некалькі вялікіх калоній гэтых рукакрылых, — падкрэсліў Аляксей Шпак.

АХОЎНЫЯ

У Еўропе ўсё 53 віды рукакрылых унесены ў Чырвоную кнігу Міжнароднага саюза аховы прыроды. У Беларусі 8 відаў з 19 знаходзяцца ў Чырвонай кнізе. Акрамя гэтага, наша краіна з'яўляецца ўдзельніцай Бонскай канвенцыі па відах дзікіх жывёл, якія мігрыруюць, і Бэрнскай канвенцыі аб ахове дзікай фаўны і флоры. У дадаткі да абедзвюх канвенцый ухвадзяць усе віды беларускіх рукакрылых, якіх, у адпаведнасці са ўзятымі на сябе міжнароднымі абавязаннямі, мы таксама павінны ахоўваць.

ЗУСІМ НЕ АГРЭСІЎНЫЯ

Рукакрылыя не працягваюць агрэсіі ні да чалавека, ні да хатніх гадаванцаў. — Безумоўна, як і любая дзікая жывёла, кажан будзе абараняцца, калі адчуе пагрозу для жыцця. Ён можа ўкусіць, калі вы паспрабуеце ўзяць яго рукой. Але не бывае такога, каб ён нападаў, заблытаўся ў валасяк і пачынаў кусаць галаву, — гэта ўсё міфы, — расказаў навуковец.

Кажаны — гэта адзіны млекакормячы, здольны да доўгіх палётаў.

КРЫНІЦЫ КАРАНАВІРУСА? НЕ ДАКАЗАНА!

Нядаўна ў брытанскім часопісе Nature выйшаў артыкул, дзе ацэньвалі разнастайнасць вірусаў у розных атрадах млекакормячых. Аказалася, што чым больш відаў у атрадзе, тым больш вірусаў пераносіць іх прадстаўнікі. Самы буйны атрад сярод млекакормячых — гэта грызуны. Рукакрылыя знаходзяцца на другім месцы. І сапраўды, кажаны з'яўляюцца «рэзервуарамі» вялікай колькасці вірусаў. Аднак у асноўным гэтыя вірусы цыркулююць выключна ў папуляцыі саміх кажану і не могуць паразіць іншых жывёл.

Факты перадачы SARS-CoV-2 ад рукакрылых да чалавека не зарэгістраваны. У гэтых жывёл яго наогул няма. Проста навукоўцы, прааналізавалі геномы вірусаў, высветлілі, што SARS-CoV-2 на 96% падобны на адзін з вірусаў кажану. Але ў той жа час ён падобны і на вірус, які цыркулюе ў папуляцыі пангалінаў і змей. Таму сёння толькі выказана гіпотэза, што рукакрылыя могуць быць крыніцай вірусных інфекцый, аднак чалавек яны перадаюцца не наўпрост, а праз прамежкавых гаспадароў. Між тым кажаны наогул мала кантактуюць з іншымі млекакормячымі, — адзначыў Аляксей Шпак.

Цалкам магчыма, што ўспышка новага каранавіруса ўзнікла ў раёне чорнага рынку ў Азії, куды пастаўлялі вялікую колькасць самых розных дзікіх звяроў.

Рукакрылыя жывуць мацярынскімі калоніямі, якія складаюцца толькі з асобін жаночага полу. Мужчынскія ж асобіны жывуць паасобку альбо дробнымі групамі.

Вірусаў вялікая колькасць, яны вельмі зменлівыя. Не толькі кажаны — «рэзервуары» вірусаў, імі з'яўляюцца ўсе жывыя істоты без выключэння: і людзі, і каты, і сабакі, і пангаліны, і змеі. Якую праблему ўскрылі COVID-19 і ліхаманка Эбола, у якой таксама абвінавачваюць кажану, хоча гэтакім чынам пацвярджаюць? Усе гэтыя выпадкі адбываюцца толькі тады, калі чалавек бесцырымонна ўмешваецца

ў дзікую прыроду. І такім чынам ён пачынае кантактаваць не толькі з мільнымі звяркамі, але і з тымі вірусамі, якія цыркулююць у іх папуляцыі.

ШАЛЕНСТВА ПЕРАНОСЯЦЬ, АЛЕ НІКОЛІ НЕ НАПАДАЮЦЬ

Рукакрылыя могуць пераносіць некласічныя вірусы шаленства. Праўда, у гэтых жывёл захворванне працякае своеасабліва. Па-першае, у іх адсутнічае агрэсіўная стадыя, то-бок звяркi ніколі не нападаюць. Заразіцца можна, толькі ўзяўшы кажана голымі рукамі. За апошнія 40 гадоў выяўлена ўсяго пяць выпадкаў у Еўропе, калі чалавек памі-

раў ад шаленства па віне рукакрылых. Па-другое, яны могуць выжываць пасля хваробы, што не характэрна для іншых млекакормячых.

ШТО РАБІЦЬ, КАЛІ ДА ВАС ЗАЛЯЦЕЎ КАЖАН?

Часцей за ўсё з гэтымі звяркамі людзі сутыкаюцца ў двух выпадках: альбо летам, калі на гарышчы ў цёплым месцы селіцца мацярынская калонія для вывадку патомства, альбо зімой, калі звяркi шукаюць прахалодныя і вільготныя месцы для спячкі, выбіраючы для гэтага падвалы, склепы, балконы. Калі кажаны жывуць у вас у доме і не прычыняюць фізічных няўзручнасцяў, то лепш за ўсё іх проста не чапаць. У выпадку неабходнасці ўзяць жывёлу ў рукі — напрыклад, звярок заляцеў у дом і зваліўся на падлогу — трэба надзець пальчаткі і не дапускаць кантактаў з хатнімі гадаванцамі.

На аснове спісы кажану-вампіраў у 2003 годзе быў створаны прэпарат дэсмагтэлаза, які прадукцыйна згортвае крыві і такім чынам з'яўляецца сродкам для прафілактыкі і лячэння вострых парашэнняў мазгавага кровазвароту (інсульту).

Сёлета трэці сезон пачне цэнтр рэабілітацыі кажану «Кажанополіс», куды можна звярнуцца, калі да вас у кватэру заліцця нечаканы госьць.

Кажаны зімуюць у гарадах, і часта іх знаходзяць у пад'ездах, на снезе, на зямлі. Калі звяркi ў халодную пару года проста выпушчюцца на вуліцу, ён загіне. Гэта негуманна, бо мы павінны ахоўваць рукакрылых. У нашым цэнтры яны могуць перазімаваць у спецыяльным халадзільніку, пасля чаго ўвесну мы іх выпускаем. Сёлета ў розны час у нас зімавалі 68 асобін, — расказаў навуковец.

Звяззца з цэнтрам можна альбо праз сацыяльныя сеткі, альбо па тэлефоне (+375-29) 213-92-57. Акрамя таго, тут заўсёды патрэбны валанцёры.

Кацярына ЦІТОВА. Фота з архіва Аляксея ШПАКА.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Час пазаўляцца ад шкодных звычак, асабліва калі вы паліце ці любіце скардзіцца на жыццё. Цяпер спрыяльны час для пабудовы новых глабальных планаў. Для гэтага ў вас ёсць усё: веды, сілы, рашучасць. Перад вамі стаяць цікавыя задачы, неабходна выбраць сродкі і аптымальны тэмп для іх вырашэння. Спадзяецца дзевядзеца толькі на свае сілы. Хатнія справы таксама запатрабуюць шмат часу, аднак паспрабуеце не ўзвальваць усе праблемы на сябе, лепш паўкайце каго-небудзь менш занятага.

ЦЯЛЕЦ. Спартэбачка ўнутраны спакое і ўраўнаважанасць. Павеіраныя ўраўнаважаныя нетрывалыя, іх лепш пакінуць да таго, як яны пачнуць разбурацца пад напорам рэальнасці. Бязлітасна распраўляецца з хаосам у асабістым жыцці. Выбірайце надзейнасць, а не прыгожыя кампліменты і пустыя абяцанні. У выхадныя непажадана пачынаць сваркі.

БЛІЗНАТЫ. Вас чакае поспех у прафесійнай сферы. Вы літаральна фантазіруеце ідэямі, хутка і эфектыўна вырашаеце любыя задачы. У чацвер, перш чым прыняць якое-небудзь рашэнне, неабходна ўсё добра ўзважыць. Дзень спрыяльны для людзей, што выбралі літаратурную дзейнасць. У выхадныя пашанцуе ў каханні.

РАК. Асаблівае значэнне набыдуць такія якасці, як удумлівасць і сабранасць. Калі будзеце паездзіць — то па справах, калі сустрэчы і знаёмствы — то карысныя і якія абяцаюць нядрэнныя перспектывы. Кожнае ваша дзеянне павінна быць прадуманым і лагічным. У аўторак вас можа наведзець маркота, вельмі пажадана задушыць хандрю ў зародку. Не блытайце неразуменне з канструктыўнай крытыкай — гэта зусім розныя рэчы. Пятніца абядае настройчы на больш высокія матэрыі і схіліць да каханья.

ЛЕЎ. Вы будзеце занадта актыўныя і неапраўданы. Праўда, павысіцца агульны тонус і палепшыцца настрой. Парада, атрыманая ад блізкага сабра, дапаможа знайсці выйсце з тупіковай сітуацыі. У сераду паспрабуеце не выдаць усе свае сакрэты і наогул менш гаварыць. У чацвер вы бліскача справіцеся з цяжарам праблем. Субота можа прынесці нечаканую свабоду дзеянняў, але ўсё ж трымайце сябе ў руках.

ДЗЕВА. На першы план могуць выйсці праблемы кар'еры і заробку грошай. Неабходна не распыняцца і намяціць канкрэтныя мэты, упузінае на прасоўвацца да іх дасягнення. Не ўзвальваеце на сябе чужыя клопаты і праблемы, інакш не справіцеся з пастаўленымі задачамі. У сераду дзевядзеца пераабраць ужо гатовае заданне або праект. Можаце разлічваць на дапамогу кале. А вось у пятніцу работа ў адзіноце прынесе лепшыя вынікі.

ШАЛІ. На гэтым тыдні лепш лішні раз не сустракацца з начальствам. Пажадана спачатку думаць, а потым дзейнічаць. У аўторак будзе паспяховай інтэлектуальнай дзейнасцю, асабліва калі побач аднадумцы. У сераду магчымыя пэўныя непаразуменні з партнёрамі — паспрабуеце пагучць сабе. У нядзелю спатрэбіцца асяржонасць, каб не здзейсніць непараўняў памылкаў у асабістым жыцці. У выхадныя больш увагі ўдзяляйце дзеям.

СКАРПІЁН. На гэтым тыдні з'явіцца рэальная магчымасць для карэцый свайго лёсу, унясення ў яго чагосьці новага, незвычайнага. Давярцеся голасу інтуіцыі, і яна вас не падвядзе. Дазвольце сабе кахаць і быць каханым. У вас будзе высокі творчы патэнцыял, узрасце аўтарытэт у прафесійнай сферы. У нядзелю нічога новага лепш не падрыць — займіцеся тым, што вам ужо даўно падабаецца.

СТРАЛЕЦ. З'явіцца выдатны шанец разабрацца з важнымі супярэчнасцямі, якія хвалявалі, але для гэтага спатрэбіцца разумны кампраміс з вашага боку. У сераду варта прывіць сябе, а не сціпла маўчаць. Магчымыя цікавыя знаёмствы праз інтэрнет. Чацвер можа засмуціць дробнымі непрыемнасцямі, але, на жаль, гэта плата за адсутнасць буйных праблем. У выхадныя паспрабуеце навесці парадка і раскласці ўсё па палічках — як у доме, так і ў сваіх думках і пачуццях.

КАЗЯРОК. Рабочыя справы буксаваць не будуць. Вашы сябры і партнёры паддзеляцца з вамі радасці і памылкі. У сераду можаце разлічваць на душунную размову і слухную параду. Добры час, каб пачаць займацца чым-небудзь новым: танцамі, малюваннем або ёгай. Будзе не так проста знайсці агульную мову з сям'ёй — у кожнага могуць аказвацца свае інтарэсы, якія не супадаюць з вашымі.

ВАДАЛІУ. На гэтым тыдні перад уважлівымі людзьмі адкрываюцца новыя перспектывы. Рэалізацыя даўняй ідэі здольная прынесці маральнае і матэрыяльнае задавальненне. У сераду акажуцца паспяхоўнымі перамовы, пры гэтым зусім не абавязковы асабістыя сустрэчы — можна раздзіць відэаканферэнцыю. У пятніцу не варта раскідацца словамі і тым больш даваць невыкальняныя абяцанні — лепш патраціць гэты дзень на сябе, занушыўшы уважлівым у жыццё даўняй мары. У выхадныя не спрачайцеся з блізкімі людзьмі, сямейнай сварка — не самае лепшае ўпрыгажэнне выхадных.

РЫБЫ. Тыдзень абяцае поспех у пачынаннях, звязаных з кар'ерным ростам. Каб не упусціць прыемны і доўгачаканы момант, вам нельга губляць час дарма — вывіце максімум працавітасці і працаздольнасці. Будзеце карыстацца агульнай увагай, і вас гэта зусім не збянтэжыць. Магчыма, дзевядзеца змяніць кола знаёмых. У суботу і нядзелю пажадана пасіўны адпачынак у спакойнай абстаноўцы.

Даты	Патрэі	Людзі
25 КРАСАВІКА	1910 год — нарадзіўся Васіль Якаўлевіч Савельеў, беларускі вучоны ў галіне электронікі, доктар тэхнічных навук, прафесар (1968), заслужаны дзеяч навукі і тэхнікі Беларусі (1975).	1910 год — нарадзіўся Мікіта Фёдаравіч Карацупа, расійскі пагранічнік, заснавальнік савецкай школы пагранічнай і следчай, Герой Савецкага Саюза (1965). Уздзельнічаў у 120 сутычках з ворагамі, жывымі затрымаў 338 і знішчыў 129 парашульнікаў граніцы.
1940 год — нарадзіўся Аляксандр Альфрэдавіч Машэўскі, беларускі вучоны ў галіне аналогіі, доктар медыцынскіх навук (1995), прафесар (1999).	1920 год — наступленнем польскіх войскаў на Кіев пачалася савецка-польская вайна (працягвалася да 12 кастрычніка).	1940 год — нарадзіўся Міхаіл Іванавіч Конанаў, расійскі артыст тэатра і кіно, народны артыст РСФСР. Зняўся больш чым у 60 стужках.
1945 год — нарадзіўся Віктар Васілевіч Мікіта, беларускі мастак.	1940 год — нарадзіўся Аркадзій Аркадзевіч Анішчык, беларускі мастак у галіне дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.	1945 год — у горадзе Сан-Францыска (ЗША) пачалася канферэнцыя 50 дзяржаў — заснавальніц Арганізацыі Аб'яднаных Нацый (ААН). 26 чэрвеня быў падпісаны Статут ААН.
1950 год — нарадзіўся Аляксандр Барысавіч Уладзімірскі, беларускі акцёр. Служыў у Беларускай тэатры імя Янкі Купалы, Дзяржаўным тэатрам драматычных тэатры Беларусі.	1945 год — на рацэ Эльба ў раёне горада Тарграу адбылася гістарычная сустрэча войскаў 1-га Украінскага фронту і 1-й Амерыканскай арміі — саюзніцаў на антыгітлераўскай кааліцыі.	1945 год — на рацэ Эльба ў раёне горада Тарграу адбылася гістарычная сустрэча войскаў 1-га Украінскага фронту і 1-й Амерыканскай арміі — саюзніцаў на антыгітлераўскай кааліцыі.
1955 год — нарадзіўся Віктар Васілевіч Мікіта, беларускі мастак.	1950 год — у Вярхоўны Савет СССР упершыню абвясціў, што тэрыторыі Украіны, Беларусі і РСФСР трапілі пад радыяактыўнае забруджванне.	ВАЛЬТЭР: «Бясцэнна нікіемныя людзі мяюцца бясцэнца вялікую гордасць».
1990 год — Вярхоўны Савет СССР упершыню абвясціў, што тэрыторыі Украіны, Беларусі і РСФСР трапілі пад радыяактыўнае забруджванне.		

СЁННЯ

Месца
Маладзкі 23 красавіка.
Месца ў сузор'і Блізны.

Імяніны
Пр. Афанасі, Васіля, Івана, Давыда.
К. Марка, Яраслава.

ЗАЎТРА

Геомагнітныя узрушэнні

Абазначэнні:
— няма прыкметных геомагнітных узрушэнняў
— невялікія геомагнітныя узрушэнні
— слабая геомагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
+10...+12°C	+8...+10°C	+8...+10°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.ПЕЦЯРБУРГ
+8...+10°C	+7...+9°C	+4...+6°C

УСМІХНЕМСЯ

Мама падарыла сыну два гальштукі. Праз некалькі дзён ён надзеў адзін з іх і прышоў да яе ў госьці. Мама адкрыла дзверы, глядзіць і пытаецца: «А што, другі гальштук табе не спадабаўся?»

— Прывітанне, Марынка, ты ў новай сукенцы! А што такая сумная сядзіш?

— Прысідзьвайся, раскажу.

— Давай, што здарылася?

— Лаўка пафарбаваная!

Кожную гадзіну я раблю перапынак у працы за камп'ютарам і дастаю смарт-фон...

— Сямён, ты так жартуеш, нібы ў цябе ўсе зубы малочныя!..

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 ад 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

ТЭЛЕФОН: У МІНСКУ: прыёмны — 287 19 19 (тан./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрававаныя ёй лісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрокваецца ў Рэспубліканскім ўнітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1292.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар папісаны ў 19.30
24 красавіка 2020 года.